

2 Perusopetus yleissivistuksen perustana

2.4 Paikallisesti päätettävät asiat

Arvoperustaa ja oppimiskäsitystä täydentävät paikalliset näkökulmat ja painotukset

Raision perusopetuksen arvoperusta pohjautuu neljään ydinarvoon: avoimuus, yhteisöllisyys, rohkeus ja kestävyys. Nämä arvot näkyvät arjessa seuraavilla tavoilla:

- **Aito kohtaaminen ja hyvinvointi:** Tavoitteena on luoda vahva perusta jokaisen oppilaan kasvulle aidon kohtaamisen kautta. Toimintakulttuurissa korostuvat kunnioittava kohtaaminen, kuunteleminen sekä fyysisestä, sosiaalisesta ja psykologisesta turvallisuudesta huolehtiminen.
- **Oppimista tukeva pedagogiikka:** Painotuksena on vahva lukutaito, joka on opetuksen ja oppimisen keskiössä. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisia ja toiminnallisia menetelmiä sekä yhteisopettajuutta ja tiimityötä.
- **Osallisuus ja moninaisuus:** Oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa muun muassa oppilaskuntatoiminnan kautta. Erilaisuus nähdään voimavarana, ja kielen sekä kulttuurin merkitys oppimisessa huomioidaan arvostaen moninaisuutta.
- **Yhteistyö ja johtaminen:** Toiminta perustuu jaettuun pedagogiseen johtajuuteen, ratkaisukeskeisyyteen ja sitoutumiseen yhteisiin toimintamalleihin.

Arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutumisen seuranta ja arviointi

- Hyödynnetään tietoa johtamisen tukena ja saatua tietoa käytetään toimintakulttuurin kehittämiseen.
- Johtaminen on avointa ja osallistavaa, mikä mahdollistaa arvoperustan toteutumisen jatkuvan havainnoinnin osana koulun arkea. Lisäksi toimintaa arvioidaan lukuvuosittain koulujen johtotiimeissä ja perusopetuksen rehtorikokous.
- Vanhempainiltoja järjestetään säännöllisesti lukuvuosittain.
- Oppimiskeskustelut käydään vähintään kerran vuodessa yhdessä oppilaan, huoltajan ja opettajan kanssa.
- Oppilaille ja huoltajille teetetään sähköisesti kerran lukuvuodessa koulun toimintakulttuuria kartoittava kysely.

3 Perusopetuksen tehtävät ja yleiset tavoitteet

3.4 Paikallisesti päätettävät asiat Raision perusopetuksessa

Raision paikallisessa opetussuunnitelmassa korostuu suunnitelmallinen digitaalisten taitojen kehittäminen. Raisiossa jokaisella vuosiluokalla on omat tavoitteensa tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntämisessä. Raision perusopetukselle on laadittu yhteinen TVT-polku.

Raision koulujen yhteinen Elämyspolku edistää monipuolista kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista. Elämyspolku määrittelee eri vuosiluokille suunnatut kirjasto- ja kulttuuritapahtumat. Elämyspolkuun pääsee tutustumaan tarkemmin [tästä linkistä](#).

4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

4.5 Paikallisesti päätettävät asiat

Raision kouluissa oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä koulutasolla suunnittelee ja seuraa rehtori ja ryhmätasolla toteuttavat opettajat. Kuvassa 1 tarkemmin oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä Raisiossa. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt mahdollistetaan tukemalla ja kouluttamalla koulujen henkilöstöä. Raision perusopetuksen kouluissa toimii konsultoiva erityisopettaja, joka on henkilöstön tukena arjen opetuksen järjestelyissä. Resurssointi koulujen toimintaan tapahtuu yhteistyössä rehtorien kanssa sekä henkilöstöä kuullen. Resurssoinnissa huomioidaan koulukohtaiset tarpeet ja erityispiirteet, jotka on tarkennettu koulujen lukuvuosisuunnitelmissa.

Kuva 1. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Raision perusopetus ja koulut edistävät toimintakulttuuria sitoutumalla yhteisiin toimintamalleihin ja arvoihin, jotka on kirjattu Raision perusopetuksen yhteisen toimintakulttuurin kuvaukseen. Tutustu kuvaukseen tarkemmin kuvasta 2. Raision paikalliset painopisteet ovat syntyneet neljän pääteeman ja perusopetuksen yhteisten arvojen pohjalta:

- Hyvinvointi ja turvallisuus: Painopisteenä on fyysinen, sosiaalinen ja psykologinen turvallisuus sekä kiusaamisen ennaltaehkäisy sosiaalisia ja empatiataitoja opettamalla.
- Oppimista tukeva pedagogiikka: Keskiössä on erityisesti hyvä lukutaito ("meillä oppilaat osaavat lukea!") sekä monipuoliset menetelmät, joissa yhdistyvät digitaalisuus, perinteinen kynä ja toiminnallisuus.
- Osallisuus ja yhteisöllisyys: Painopisteenä on oppilaan vaikutusmahdollisuudet, vahva kodin ja koulun yhteistyö sekä jokaisen oikeus kuulua joukkoon.
- Yhteistyö ja kestävä johtaminen: Painopisteenä on moniammatillinen yhteistyö ja ratkaisukeskeinen toimintatapa.

Raision perusopetuksen yhteinen toimintakulttuuri

MISSIO: Luomme vahvan perustan oppilaan kasvuille ja oppimiselle aidon kohtaamisen kautta.

VISIO 2040: Perusopetusme on laadukasta ja kehittyvää - takaamme kaikille oppilaille perustaidot yhteiskunnassa toimimiseen.

ARVOT: Avoimuus, Yhteisöllisyys, Rohkeus, Kestävyys

Hyvinvointi ja turvallisuus	Oppimista tukeva pedagogiikka	Osallisuus ja yhteisöllisyys	Yhteistyö ja kestävä johtaminen
<p>A Meillä on selkeät toimintatavat, jotka tuovat arkeen ennakoitavuutta ja varmuutta.</p> <p>B Työympäristömme on terveellinen ja turvallinen. Huolehdimme fyysisestä, sosiaalisesta ja psykologisesti turvallisuudesta.</p> <p>C Kohtaamme toisemme kunnioittavasti ja aidosti kuunnellen.</p> <p>D Opetamme sosiaalisia ja empatiataitoja ennaltaehkäisten kiusaamista, uskallamme ottaa rohkeasti asioita esille ja puutamme epäasialliseen toimintaan.</p> <p>E Luotamme toistemme ammattitaitoon ja osaamiseen - teemme yhteistyötä yli ammattirajojen.</p> <p>F Koulupäivämme sisältää mahdollisuuksia liikkumiseen, rauhoittumiseen, virkistytymiseen ja iloon.</p>	<p>A Suunnittelemme ja toteutamme opetusta yhdessä, hyödyntäen tiimityötä ja yhteisopettajuutta.</p> <p>B Tunnistamme toisissamme vahvuuksia ja näin tuemme jokaista yltämään omaan parhaimpaansa.</p> <p>C Huomioimme kielen ja kulttuurin merkityksen oppimisessa - arvostamme moninaisuutta.</p> <p>D Opetuksessamme huomioimme oppilaiden oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt. Ymmärrämme, että erilaisuus on voimavara, ja luomme tilaa jokaisen kasvuille.</p> <p>E Opetuksessamme hyödynnämme monipuolisia menetelmiä - digiä, kynää ja toiminnallisuutta.</p> <p>F Meillä hyvä lukutaito on opetuksen ja oppimisen keskiössä - meillä oppilaat osaavat lukea!</p>	<p>A Annamme oppilaille mahdollisuuden vaikuttaa. Oppilaskunta-toiminta ja osallistaminen vahvistavat yhteisöllisyyttä ja opettavat vastuullisuutta.</p> <p>B Meillä oppilas on kodin ja koulun yhteistyön keskiössä. Yhteydenpito on avointa ja kunnioitettavaa. Yhdessä tuemme oppilaan kasvuun ja kouluun kiinnittymistä parhaalla mahdollisella tavalla.</p> <p>C Teemme koulustamme paikan, jossa jokainen kokee olevansa tervetullut. Arvostamme kulttuurista moninaisuutta ja teemme sen näkyväksi arjessa.</p> <p>D Kohtaamme toisemme aidosti ja arvostavasti - toimimme reilusti ja oikeudenmukaisesti rakentaen luottamusta.</p> <p>E Toimimme yhteisten pelisääntöjen mukaan.</p>	<p>A Meillä johtaminen on kuuntelevaa, avointa ja osallistavaa. Hyödynnämme tietoa johtamisen tukena.</p> <p>B Jaamme pedagogista johtajuutta ja edellytämme hyviä työntekijä- ja työyhteisötaitoja. Toimintakulttuurimme perustuu jatkuvalla oppimiselle ja osaamisen kehittämiselle.</p> <p>C Sitoudumme yhteisiin toimintamalleihin ja kannamme vastuun omista ja yhteisistä tehtävistä.</p> <p>D Jokaisella on vastuu johtaa itseään toimintakulttuurimme mukaisesti - meillä ideoidaan rohkeasti ja toimitaan ratkaisukeskeisesti!</p> <p>E Johdamme moniammatillista yhteistyötä määrätietoisesti ja odotamme kaikkien sitoutumista.</p>

Kuva 2. Raision perusopetuksen yhteinen toimintakulttuuri

Paikalliset painopisteet näkyvät koulujen arjessa seuraavina konkreettisina tekoina:

- Aito kohtaaminen: Tavoitteena on luoda vahva perusta jokaisen oppilaan kasvuille aidon kohtaamisen kautta. Tämä toteutuu siinä, että oppilaat kohdataan yksilöinä ja heissä nähdään vahvuuksia.
- Moninaisuuden arvostus: Kulttuurinen moninaisuus tehdään näkyväksi arjessa ja erilaisuus nähdään voimavarana opetusjärjestelyissä. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt mahdollistavat erilaisten oppijoiden oppimisen tukemisen.

- Koulupäivän rakenne: Käytännössä painopisteet näkyvät siinä, että koulupäivä sisältää suunniteltuja mahdollisuuksia liikkumiseen, rauhoittumiseen ja virkistäytymiseen.
- Osallistaminen: Oppilaskuntatoiminta on aktiivinen osa koulun arkea ja oppilaille annetaan aitoja mahdollisuuksia vaikuttaa.
- Yhteiset pelisäännöt: Koko henkilöstö sitoutuu yhteisiin malleihin ja kantaa vastuun yhteisistä tehtävistä, mikä varmistaa yhtenäisen linjan kaikissa Rasion kouluissa.

Toimintakulttuuria arvioidaan lukuvuosittain kaupunki- ja koulutasolla hyödyntämällä esimerkiksi oppilaille ja huoltajille suunnattua toimintakulttuuria koskevaa kyselyä tai oppimistuloksia, kuten lukutaidon seuranta.

Rasion perusopetuksessa liikunnallisen elämäntavan edistäminen on tavoitteellinen ja läpi perusopetuksen ulottuva kokonaisuus, joka tukee oppilaan kasvua, oppimista ja hyvinvointia. Opetuksen ja koulun toiminnan tavoitteena on vahvistaa yhdenvertaisesti jokaisen oppilaan mahdollisuuksia fyysiseen aktiivisuuteen koulupäivän aikana, riippumatta oppilaan lähtö- tai taitotasosta. Kouluissa luodaan oppimisympäristö, jossa oppilas oppii ymmärtämään liikkumisen merkityksen omalle kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnilleen ja rakentaa kestävää, myönteistä suhdetta fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan.

Liikunnallisen toimintakulttuurin edistäminen nähdään jokaisen koulu yhteisön aikuisen yhteisenä tehtävänä. Liikkumista lisäävät toimintatavat integroidaan osaksi koulun arjen rakenteita ja kaikkia oppiaineita siten, että istumista tauotetaan säännöllisesti ja toiminnallisia opetusmenetelmiä hyödynnetään pedagogisesti tarkoituksenmukaisella tavalla. Koulupäivän fyysistä aktiivisuutta lisätään myös kehittämällä välituntitoimintaa, kannustamalla lihasvoimin tapahtuvaan koulumatkaliikuntaan sekä hyödyntämällä lähiympäristön tarjoamia liikkumismahdollisuuksia.

Toiminnassa korostuu oppilaiden osallisuus ja yhteisöllisyys. Oppilaita rohkaistaan osallistumaan aktiivisen kouluarjen suunnitteluun ja toteuttamiseen, mikä vahvistaa heidän toimijuuttaan ja sosiaalisia taitojaan. Rasion perusopetus tekee suunnitelmallista yhteistyötä huoltajien sekä muiden hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa varmistaakseen, että liikunnallinen elämäntapa muodostaa ehjän jatkumon koulun ja vapaa-ajan välille.

Liikunnallisen elämäntavan edistämistä kehitetään Rasion perusopetuksessa muun muassa henkilöstölle suunnattujen koulutusten ja yhteisten tukimateriaalien avulla sekä yhteistyössä liikunta- ja nuorisopalveluiden, Varhan ja muiden toimijoiden

kanssa. Toiminnan seuranta ja arviointi toteutetaan oppilaille ja henkilökunnalle suunnatuilla kyselyillä. Kehittäminen, seuranta ja arviointi on kuvattuna tarkemmin koulukohtaisissa lukuvuosisuunnitelmissa.

Joka lukuvuosi Raisiossa toteutetaan yksi koko Raision peruskoulua koskeva monialainen kokonaisuus. Monialaiset oppimiskokonaisuudet kytketään Raisiossa erityisesti laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin (L1–L7), ja niiden toteutuksessa korostetaan oppilaan aktiivista roolia tiedon rakentajana. Koko kaupungin yhteisen vuotuisen monialaisen oppimiskokonaisuuden aihe, tavoitteet, laajuus ja toteuttamistavat päätetään ja suunnitellaan rehtoreiden kanssa koulujen henkilökuntaa osallistaen kutakin lukuvuotta edeltävänä keväänä. Jokainen koulu toteuttaa vuositeeman haluamallaan tavalla (teemaviikko, teemapäivä, koko lukukauden tai koko lukuvuoden kestävä aihealue), joka kuvataan koulun vuosisuunnitelmassa. Koulukohtaisten monialaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteet, sisällöt, toteuttamistavat ja arvioinnin perusteet koulu kuvaa myös koulun vuosisuunnitelmassa.

Monialaisen kokonaisuuden tavoitteena on auttaa oppilaita ymmärtämään opiskeltavien asioiden välisiä suhteita ja keskinäisiä riippuvuuksia ja edistää opettajien oppiainerajat ylittävää yhteistyötä. Lisäksi koulut ja opettajat voivat halutessaan toteuttaa lukuvuosittain muitakin monialaisia oppimiskokonaisuuksia esim. teemapäivinä, teemaviikkoina tai koko lukukauden tai -vuoden kestävinä aihealueina.

Kouluissa huolehditaan siitä, että oppilaat osallistuvat monialaisten oppimiskokonaisuuksien ideointiin ja toteutuksen suunnitteluun. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa koulut tekevät mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä myös huoltajien ja koulun ulkopuolisten tahojen, esim. kirjaston, nuorisotoimen ja raisiolaisen yrityselämän kanssa.

5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

5.6. Paikallisesti päätettävät asiat

Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö sekä poissaolojen ehkäiseminen, suunnitelmallinen seuraaminen ja poissaoloihin puuttuminen

Koulun kasvatustyö ja hyvinvoinnin edistäminen ovat kouluhenkilöstön yhteinen tehtävä. Turvallinen koulu yhteisö tukee oppilaan hyvinvointia, kasvua ja oppimista. Myönteinen koulun toimintakulttuuri on oppilasta suojaava tekijä. Hyvä ja turvallinen koulupäivä rakentuu koulun toimintakulttuurissa ja sen perustana on oppilaiden ja kouluhenkilöstön välinen sujuva vuorovaikutus. Keskeistä on vuorovaikutuksen avoimuus, aito kohtaaminen ja oppilaan kuulluksi ja nähdyksi tulemisen kokemus. Vuorovaikutteisella toiminnalla vahvistetaan koko koulu yhteisön hyvinvointia.

Oppilaita tulee ohjata ymmärtämään oma vastuunsa koulu yhteisön jäsenenä: koulutyöhön osallistuminen sekä reilu ja arvostava suhtautuminen oppilastovereita ja koulun aikuisia kohtaan vahvistavat yhteisöllisyyttä.

Kodin ja koulun yhteistyössä on tärkeää koululäsnäoloa tukevan toimintakulttuurin vahvistaminen. Poissaolot ovat hyvinvoinnin ja oppimisen riskitekijä. Vahvistamalla läsnäoloa tukevia käytänteitä koulun toimintakulttuurissa tuetaan poissaoloja ennaltaehkäisevää toimintaa. Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön tulee olla vuorovaikutteisista oppilaiden hyvinvointia edistävässä työssä.

Oppilaan kokema fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus koulupäivän aikana vahvistavat kouluun kiinnittymistä ja läsnäoloa. Oppilaan myönteisen kouluun kiinnittymisen tukeminen ja koululäsnäolon vahvistaminen ovat keskeinen tavoite poissaolojen ennaltaehkäisemiseksi. Koulu yhteisössä myönteistä kiinnittymistä ja läsnäoloa tuetaan ja vahvistetaan arjen myönteisillä kohtaamisilla ja vuorovaikutuksella sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamisella ja ohjaamisella arjen tilanteissa. Oppilaiden jatkuva, läpi lukuvuoden kestävä ryhmäyttäminen sekä oppilaiden osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemusten vahvistaminen tukevat osaltaan kouluun kiinnittymistä ja läsnäoloa.

Koulujen lukuvuosisuunnitelmissa ja/sekä yhteisöllisen opiskelu huollon vuosikelloissa kuvataan seuraavat asiat konkreettisinä toimenpiteinä oppilaan myönteisen kiinnittymisen tukemiseksi ja läsnäolon vahvistamiseksi:

- arjen kohtaamisten ja vuorovaikutuksen vahvistaminen,
- jatkuva ryhmäyttäminen erillisten ryhmäyttämis- ja teemapäivien rinnalla
- oppilaiden merkityksellisyyden ja osallisuuden kokemusten vahvistaminen
- huoltajayhteistyö hyvinvointia edistävässä työskentelyssä

Arjen kohtaaminen ja vuorovaikutus sekä toimintatavat koulu yhteisöön kiinnittämisessä ja läsnäolon vahvistamisessa

Koulupäivissä kiinnitetään huomiota kouluhenkilöstön ja oppilaiden myönteisiin kohtaamisiin ja vuorovaikutukseen. Keskeistä on arkisten kohtaamisten kiireettömyys ja kuunteleminen. Kohtaamisissa korostuu aikuisen vastuu vuorovaikutuksen laadusta. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen ohjaaminen arjen tilanteissa vahvistaa turvallisen toimintakulttuurin luomista koulu yhteisössä.

Oppilaiden vertaissuhteiden vahvistaminen ja jatkuva ryhmäyttäminen oppilaan koulu yhteisöön kiinnittämisessä ja läsnäolon vahvistamisessa:

Jatkuvalla ryhmäyttämällä tarkoitetaan kouluarjessa tapahtuvaa oppilaan ryhmään kuulumisen kokemuksen vahvistamista erillisten ryhmäyttämisen- ja teemapäivien

rinnalla. Koulutyössä tulee huomioida erilaiset pedagogiset ja sosiaalisia suhteita kannattelevat ratkaisut, jotka vahvistavat oppilaan ryhmään kiinnittymistä ja ennaltaehkäisevät ulkopuolisuuden ja yksinäisyyden kokemuksia. Jatkuvaa ryhmäyttämistä toteutetaan läpi lukuvuoden. Huomiota kiinnitetään myös lukuvuoden aikana muualta muuttavien oppilaiden ryhmäyttämiseen ja koulu yhteisöön kiinnittämiseen.

Ryhmäyttämässä huomioidaan luokan sosiaalinen ilmapiiri ja oppilaiden vertaissuhteet. Vertaissuhteisiin liittyvän ryhmädynamiikan tunnistaminen ja tavoitteellinen ohjaaminen ovat keskeisiä jatkuvassa ryhmäyttämässä. Ohjaamisessa korostuu oppilaantuntemus. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota oppilaisiin, joille sosiaaliset tilanteet ovat eri syistä haastavia. Ymmärtävä ja hienotunteinen tapa ohjata oppilasta kiinnittymään ryhmään omassa tahdissaan tukee oppilaan merkityksellisyyden ja turvallisuuden tunnetta.

Monialaisen osaamisen hyödyntäminen yhteistyössä oppilasryhmissä ja yksittäisen oppilaan tilanteissa on tärkeä osa jatkuvan ryhmäyttämisen ratkaisujen tukemista kouluarjessa. Monialaisuuden hyödyntäminen yhteisöllisen opiskelu huollon yhteistyössä tukee ryhmä- ja yksilötasoista poissaoloja ennaltaehkäisevää toimintaa.

Oppilaiden osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemusten vahvistaminen

Oppilaan osallisuuden toteutumiseen kiinnitetään huomiota. Oppilaan oma kokemus ryhmään kuulumisen merkityksellisyydestä ja osallisuudesta vahvistaa koulu yhteisöön kiinnittymistä ja läsnäoloa. Oppilaiden osallisuuden vahvistaminen pedagogisin keinoin kouluarjessa on keskeinen merkityksellisyyden kokemusta lisäävä tekijä. Myös oppilaiden näkemysten ja kokemusten kuunteleminen ja huomioiminen yhteisöllisen opiskelu huollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on tärkeää.

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö myönteisen kiinnittymisen vahvistamiseksi ja poissaolojen ennaltaehkäisemiseksi

Kodin ja koulun välisen yhteyden ylläpitäminen vahvistaa huoltajien osallisuutta oppilaiden hyvinvoinnin ja oppimisen tukemisessa sekä koulu yhteisöön kiinnittämisessä yksilö ja yhteisötasolla. Huoltajien osallisuus myönteistä kouluun kiinnittymistä ja koululäsnäoloa vahvistavan toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa tukee yhteistyötä ja vahvistaa osallistavan toimintakulttuurin kehittämistä ja ylläpitämistä.

Poissaolojen suunnitelmallinen seuraaminen ja koordinointi kunta- ja koulutasolla

Poissaoloja seurataan suunnitelmallisesti kunta, - koulu ja oppilastasolla.

Kouluarjessa yhteisöllistä opiskeluhoitoa ja monialaista osaamista tulee johtaa suunnitelmallisesti siten, että pedagogisen ja opiskeluhoollollisen osaamisen ja osallisuuden yhteensovittaminen on mahdollista koulun hyvinvointityöskentelyssä.

Pedagogisen ja jaetun johtamisen merkitys korostuu, ja johtaminen kohdistuu erityisesti oppimisen ja hyvinvoinnin edellytyksistä huolehtimiseen. Koulun johdolla on käytännön vastuu opetuksen, ohjauksen, opiskeluhoollon ja oppimisen tuen järjestämiseen liittyvistä ratkaisuista koulu yhteisössä, kaikilla vuosiluokilla ja kaikissa oppiaineissa. Tähän sisältyy myös ongelmien ja poissaolojen suunnitelmallinen ehkäisy sekä kasvun ja oppimisen esteiden tunnistaminen ja poistaminen kouluvuoden aikana.

Poissaolojen seurannan tulee olla hyvinvointia edistävässä työskentelyssä suunnitelmallista siten, että kertyvä tieto on käytettävissä poissaolojen ennaltaehkäisemiseen ja varhaiseen puuttumiseen kouluvuoden aikana.

Alueellisessa mallissa poissaoloja seurataan suunnitelmallisesti seuraavasti:

Poissaolotarkastelut kuntakohtaisessa opiskeluhoollon ohjausryhmässä

Kuntakohtaisen opiskeluhoollon keskeinen rooli on monialaisen hyvinvointiyhteistyön suunnitteleminen, ohjaaminen ja arviointi kunnan alueella.

Kuntakohtainen opiskeluhoollon ohjausryhmä seuraa osaltaan koulujen poissaoloja kuntakohtaisella tasolla säännöllisesti. Tässä ryhmässä alueellisen poissaolotiedon tarkastelu tavoittaa monialaiset toimijat laajasti ja mahdollistaa eri ammattiryhmien osaamisen hyödyntämisen suunniteltaessa lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä alueellisesti.

Poissaolotiedon rinnalla tarkastellaan samanaikaisesti myös muita käytössä olevia hyvinvoinnin ja tuen indikaattoreita. Ohjausryhmän asiantuntijatiedon yhdistäminen hyvinvoinnin indikaattoreihin on olennaisen tärkeää tiedolla johtamisen tueksi.

Poissaolotarkastelut rehtorikokouksissa

Koulutasoista poissaolotietoa tarkastellaan säännöllisesti kunnan rehtorikokouksissa. Tämä poissaolotarkastelu rehtorikokouksissa mahdollistaa koulujen poissaolotilanteiden välisen vertailun ja yksittäisen koulun poissaolotietojen vertailun esim. suhteessa alueelliseen keskiarvotietoon. Tarkasteluissa keskeistä on kouluun kiinnittymistä tukevien käytänteiden ja poissaolojen ennaltaehkäisyyn ja vähentämiseen liittyvien toimintatapojen jakaminen yhteisesti keskustellen. Tilastotiedon ja kouluarjen asiantuntijuustiedon yhdistäminen on olennaisen tärkeää koulujen tavoitteellisen tiedolla johtamisen näkökulmasta.

Poissaolotarkastelut ja koordinointi yhteisöllisen opiskeluhoollon toiminnassa

Poissaolojen seuranta on osa oppilaiden kouluhyvinvoinnin seurantaa. Poissaolotietoja yhdistetään koulussa kerättävään muuhun hyvinvointitietoon. Tarkasteluissa voidaan hyödyntää esim. kouluterveyskyselyn tuloksia ja laajoista terveystarkastuksista kerättäviä koulu- ja luokkakohtaista tietoa. Hyvinvointi- ja poissaolotietoja tarkasteltaessa tulee monialaisena yhteistyönä pohtia keinoja oppilaiden myönteisen kouluun kiinnittymisen tukemiseksi ja oppilaiden osallisuuden kokemusten vahvistamiseksi tavanomaisessa kouluarjessa.

Poissaoloja seurataan säännöllisesti yhteisöllisen opiskeluhoollon ryhmissä koulu, luokka-aste ja luokkatasoisesti. Edellisen lukuvuoden kokonaistilastoa hyödynnetään uuden lukuvuoden alkaessa suunnittelun lähtökohtana.

Poissaolojen tarkastelu antaa tietoa oppilaiden kouluun kiinnittymisen- ja läsnäolon kokonaistilanteesta ja mahdollistaa monialaisen, yhteisöllisen työskentelyn kohdentamisen koulu ja luokkakohtaisten tarpeiden mukaan. Poissaoloja tarkastellaan säännöllisesti siten, että kertyvää tietoa voidaan hyödyntää poissaolojen ennaltaehkäisemisessä ja varhaisessa puuttumisessa koko lukuvuoden ajan. Poissaolojen ennaltaehkäisemiseksi suunniteltua toimintaa tulee arvioida yhteisöllisessä opiskeluhoollossa lukuvuoden aikana (omavalvonta).

Lukuvuoden alussa kouluhenkilöstön kokouksissa ja yhteisöllisessä opiskeluhoollossa alueelliseen koulu yhteisöön kiinnittämisen ja poissaoloihin puuttumisen toimintamalliin perehdytetään kaikki toimijat. Perehdyttämistä tulee tehdä tarvittaessa myös lukuvuoden aikana. Toimintamalliin perehdyttämisestä vastaa koulun rehtori.

Poissaoloja ennaltaehkäisevää toimintaa kehitetään ja vahvistetaan ensisijaisesti koko koulu yhteisön ja yhteisöllisen opiskeluhoollon keinoin. Koulukohtaisia

toimintatapoja suunnitellaan, toteutetaan ja kehitetään monialaisena yhteistyönä siten, että pääpaino on myönteistä toimintakulttuuria ja läsnäoloa vahvistavissa toimenpiteissä. Monialaisen opiskeluhooltohenkilöstön osallisuus ja osaaminen on tärkeässä asemassa ennaltaehkäisevän toiminnan suunnittelussa ja toiminnassa. Monialaisen osaamisen hyödyntäminen yhteistyössä opetushenkilöstön kanssa ryhmä- ja luokkatasoissa interventiossa toteutuu yhteisöllisen opiskeluhoillon kautta.

Lisäksi koulukohtaisesti voidaan sopia, miten monialaista työskentelyä voidaan hyödyntää poissaolojen seurannassa ja puuttumisessa säännöllisesti lukuvuoden aikana, alueellisen ohjeistuksen lisäksi.

Oppilaiden omat näkemykset on tärkeää ottaa huomioon kouluun kiinnittymistä tukevien toimintatapojen kehittämisessä. Myös huoltajien näkemyksiä myönteisen kouluun kiinnittymisen tukemiseksi on hyvä kuulla suunnittelun tueksi sekä kodin ja koulun yhteistyön vahvistamiseksi. Poissaoloseurannan viestiminen kouluhyvinvoinnin indikaattorina ja tiedolla johtamisen keinona on osa kodin ja koulun välistä yhteistyötä.

Tarkasteltava taso/ryhmä	Poissaolojen seuranta ja tarkastelu
<p>Kuntakohtainen opiskeluhoillon ohjausryhmä</p> <p>Kuntakohtainen opiskeluhoillon ohjausryhmä seuraa osaltaan koulujen poissaoloja säännöllisesti koko kunnan tasolla. Pienin yksikkö, jolla vertailua tehdään mahdollisesti suhteessa toisiin kuntiin, on kuntatasoinen poissaolotieto.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kuntatasoinen tarkastelu • tarvittaessa positiivisten interventioiden mahdollistamiseksi tarkastelu kunnan sisällä pienempinä aluekokonaisuuksina, esim. samalla alueella sijaitsevien koulujen osalta. • koulutasoisen poissaolotiedon tarkastelu osana muuta lasten ja nuorten hyvinvointia koskevaa tietoa. • ei käsittele yksittäisten luokan tai oppilaan tilanteita. • havainnoidaan alueen sisällä esiintyviä eroja ja tarkastellaan mahdollisesti muodostuvia trendejä ennaltaehkäisevien ja kohdennettujen tukitoimenpiteiden suunnittelemiseksi. • on mahdollista pohtia myös resursseja positiivisen diskriminaation näkökulmasta: hyvinvoinnin indikaattorit kertovat kunnan sisällä alueellisista ja koulukohtaisista tarpeista.

<p>Sivistysjohdon johtamat rehtorikokoukset</p> <p>Koulutasoista poissaolotietoa tarkastellaan säännöllisesti kunnan rehtorikokouksissa.</p> <p>Rehtorikokouksia johtaa sivistysjohdon edustaja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mahdollistaa koulujen poissaolotilanteiden välisen vertailun ja yksittäisen koulun poissaolotietojen vertailun esim. suhteessa alueelliseen keskiarvotietoon ja erilaisten kouluun kiinnittymistä tukevien käytänteiden ja poissaolojen ennaltaehkäisyyn ja vähentämiseen liittyvien tavoitteenasetteluiden jakaminen kunnan rehtoreiden kesken. • rehtoreiden tiedolla johtamisen strateginen ohjaus yhdenmukaisella tavalla.
<p>Koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluhoolto ja opettajakokoukset</p> <p>Koululäsnäoloa seurataan monialaisena yhteistyönä koulukohtaisissa yhteisöllisen opiskeluhoollon ryhmissä säännöllisesti. Poissaolojen tarkastelu tapahtuu koulu-, -luokka aste ja luokkatasoisesti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • yksittäisen oppilaan tilannetta ei käsitellä yhteisöllisessä opiskeluhoollossa. • antaa tietoa oppilaiden kouluun kiinnittymisen- ja läsnäolon kokonaistilanteesta • mahdollistaa monialaisen, yhteisöllisen työskentelyn kohdentamisen koulu- ja luokkakohtaisten tarpeiden mukaan. • tarkastelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ilmiöihin sekä esim. yksittäisen luokan kokonaistilanteeseen jatkuvan ryhmäyttämisen näkökulmasta.
<p>Opettaja</p> <p>Oppilastasoinen tarkastelu. Opettaja seuraa säännöllisesti oppilaan poissaoloja ja on yhteydessä huoltajaan. Opiskeluhoollon konsultointi matalalla kynnyksellä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kokonaispoissaolomäärä ja poissaolotyypit • ajanjakso, jolta poissaolot ovat • poissaolojen esiintyvyys, esim. tietty päivä/oppitunti • myöhästymiset (poissaolojen ensimerkit) • muut tuntimerkinnot • arvosanojen kehitys • kirjatut tukitoimet ja oppimisen tuki

Taulukko 1. Tiedolla johtaminen: Poissaolojen seuranta ja tarkastelu hyvinvoinnin indikaattorina

Poissaoloihin puuttumisen toimintaperiaatteet

Opettajan toimijuus, poissaolojen seuranta ja puheeksi ottaminen

Opettaja seuraa oppilaan poissaoloja säännöllisesti osana muuta oppilaan ja hyvinvointiin liittyvää tietoa sekä puuttuu niihin suunnitelmallisesti: Luvattomiin ja huolta herättäviin poissaoloihin (esim. poissaolot tiettyinä päivinä tai oppitunteina) tulee puuttua mahdollisimman nopeasti. Myös selvittämättömiin poissaoloihin tulee puuttua yhteistyössä huoltajien kanssa. Alueella on käytössä oppilastietojärjestelmän lähettämä automaattinen poissaolokooste, joka toimii poissaoloseurannan apuvälineenä. Poissaolokoosteen tuntirajat noudattavat tutkimusperustaista näkemystä 10 % (Kearney & al.) poissaolosta oppimisen ja hyvinvoinnin mahdollisena riskitekijänä.

10% poissaolo on tutkitusti hyvinvoinnin ja oppimisen riskitekijä

POISSAOLOT PROSENTTEINA JA TUNTEINA	5% poissaolo	10% poissaolo	20% poissaolo
1-2 luokkalainen	19 h lukukaudessa 38 h lukuvuodessa	38 h lukukaudessa 76 h lukuvuodessa	76 h lukukaudessa 152 h lukuvuodessa
3-4 luokkalainen	22 h lukukaudessa 44 h lukuvuodessa	43 h lukukaudessa 87 h lukuvuodessa	87 h lukukaudessa 175h lukuvuodessa
5-6 luokkalainen	24 h lukukaudessa 48 h lukuvuodessa	48 h lukukaudessa 95 h lukuvuodessa	95h lukukaudessa 190 h lukuvuodessa
7-9 luokkalainen	29 h lukukaudessa 57 h lukuvuodessa	57 h lukukaudessa 114 h lukuvuodessa	114 h lukukaudessa 228 h lukuvuodessa

Taulukko 2. Poissaolojen riskirajat

Saatuaan poissaolokoosteen opettaja keskustelee oppilaan kanssa tilanteesta ikätasoon sopivalla tavalla ja on yhteydessä huoltajaan. Yhteydenoton tarkoituksena on ylläpitää yhteyttä koulun ja kodin välillä sekä kuulla, miltä koulunkäynti näyttää huoltajan näkökulmasta. Keskustelun pohjalta voidaan tarvittaessa koota monialainen asiantuntijaryhmä oppilaan tilanteen kokonaisvaltaiseksi kartoittamiseksi. Opettaja kokoaa ryhmän yhteistyössä huoltajien ja opiskeluhoitopalveluiden henkilöstön kanssa. Opettajan on mahdollista nimettömästi konsultoida opiskeluhoitopalveluiden työntekijöitä oppilaan/opiskelijan asiassa. Mikäli opiskeluhoitopalveluiden henkilöstöön kuuluvalla toimijalla on oppilaan koulunkäyntiin liittyvä huoli tai näkemys oppilaan kokonaistilanteen kartoittamisen

tarpeellisuudesta, hän kokoaa ryhmän yhteistyössä opettajan ja huoltajien/muun laillisen edustajan kanssa.

Suunnitelmallinen poissaolojen puheeksi ottaminen dokumentoidaan Wilmaan: opettaja kirjaa yhteydenoton varhaisen puheeksi ottamisen lomakkeelle. Dokumentointi kerryttää rehtorille koulu ja luokkakohtaisen kokonaisraportin. Raportista selviävät varhaisen yhteydenoton ylittäneet oppilaat sekä ajankohta, jolloin opettaja on tilanteessa ollut yhteydessä huoltajiin. Raportti tukee rehtorin luokkakohtaista poissaolojen tarkastelua koulutasolla.

Poissaoloja seurattaessa mukaan lasketaan kaikki poissaolot, myös ennalta anotut vapaat sekä terveydellisiin syihin liittyvät poissaolot. Poissaolleessaan oppilas on pois paitsi oppimisesta, myös kouluyhteisöstä ja vertaissuhteista. Poissaoloja seurattaessa kiinnitetään huomiota kokonaisvaltaisesti oppilaan oppimiseen ja sosiaalisiin suhteisiin.

Poissaoloihin puuttuminen, monialainen asiantuntijaryhmä ja taustasyiden selvittäminen

Toimintamallissa opettaja kokoaa tarvittaessa monialaisen asiantuntijaryhmän oppilaan tilanteen kokonaisvaltaiseksi kartoittamiseksi yhteistyössä huoltajan ja opiskeluhuoltohenkilöstön kanssa.

Varhaisen puheeksi ottamisen toimintatavan mukaisesti ryhmä kootaan oppilaan ja perheen tueksi ja koulukäynnin vahvistamiseksi mahdollisimman varhain. Tavoitteena on ennaltaehkäistä tilanteen pitkittymistä ja poissaolokierteen syntymistä. Ryhmään kootaan oppilaan ja tilanteen kannalta keskeiset henkilöt huoltajan tai muun laillisen edustajan suostumuksella.

Monialaisessa asiantuntijaryhmässä selvitetään oppilaan tilannetta laaja-alaisesti. Oppilaan omien näkemysten ja perheen kuunteleminen ovat työskentelyn lähtökohta.

Poissaolojen taustalla on usein erilaisia syitä. Asiantuntijaryhmässä sovitaan, kuka tekee yhdessä oppilaan kanssa poissaolojen taustasyiden kartoituksen osana tilannearviota. Taustasyiden kartoituksen tekemisessä on huomioitava oppilaan ja kartoitusta tekevän aikuisen keskinäisen vuorovaikutuksen laatu: oppilaan tulee voida kartoitusta tehdessä keskustella luottamuksellisesti omaan tilanteeseensa vaikuttavista tekijöistä aikuisen kanssa. Taustasyiden selvittäminen on keskeistä oikein kohdennettujen tukitoimien tarjoamiseksi. Tarvittaessa myös huoltajia voidaan ohjata tekemään poissaolojen taustasyiden kartoitukseen liittyviä kyselyitä.

Asiantuntijaryhmässä asetetaan pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteet oppilaan koulunkäyntikyvyn vahvistamiseksi ja kannattelemiseksi. Työskentelyssä kiinnitetään

huomiota vuorovaikutukseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn. Luottamusta herättävän vuorovaikutussuhteen luominen yhteistyössä on keskeinen oppilasta kannatteleva tekijä. Tavoitteiden asettamisessa on huomioitava, että annetun tuen vaikutuksia tulee voida arvioida ja tehdä tarvittaessa joustavasti muutoksia oppilaan koulunkäynnin tueksi.

Asiantuntijaryhmässä sovitaan ja kirjataan vastuhenkilö ja seuranta sekä tehdään toimintasuunnitelma oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi. Opettaja kirjaa monialaisen asiantuntijaryhmän tapaamisesta muistion Wilmaan. Muistio julkaistaan myös huoltajalle Wilmassa. Opiskeluhooltohenkilöstö kirjaa tapaamisen asiat omiin rekistereihinsä. Laajat terveystarkastukset ja siihen liittyvä asiantuntijayhteistyö vahvistavat osaltaan oppilaan hyvinvoinnin seuraamista ja tukemista. Laajoissa terveystarkastuksissa on tavoitteena muodostaa kokonaiskuva oppilaan ja perheen tilanteesta sekä järjestää mahdollisesti tarvittava tuki. Tuen varmistamiseksi siirretään terveystarkastuksen pohjalta kerättyä, tarvittavaa tietoa muille oppilaan kanssa työskenteleville opiskeluhoollon toimijoille, opettajille ja muille tarvittaville tahoille (THL). Yhteistyön näkökulmasta laajoissa terveystarkastuksissa tulee huomioida, että oppilaan poissaolotiedot tulee olla käytettävissä yhtenä hyvinvoinnin indikaattorina ja niiden tarkastelu yhteistyössä huoltajan ja oppilaan kanssa on osa hyvinvoinnin arviointia.

Monialaisen asiantuntijaryhmän rooli pitkittyneiden poissaolojen ja kouluun paluun suunnittelussa

Jos oppilaan koulunkäynnin tilanteesta liittyen pitkiin ja runsaisiin poissaoloihin herää huoli, on opiskeluhoitopalveluiden henkilöstö keskeinen yhteistyötaho. Poissaoloihin liittyviin tilanteisiin ei ole yhtä oikeaa ratkaisua. Erilaiset yksilölliset ja joustavat ratkaisut ovat tarpeellisia oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi. Perusopetuslain mukaisia yksilöllisiä järjestelyjä ovat mm. tavoitekokonaisuuksittain opiskelu tai opetuksen poikkeavat järjestelyt perusopetuslain 18§:n perusteella. Monialainen asiantuntijaryhmä tukee oppilasta suunnitelmallisessa kouluun paluussa pidemmän poissaolojakson jälkeen: asiantuntijaryhmässä suunnitellaan oppilaan paluu ja sovitaan saattavan ja vastaanottavan tahon yhteistyöstä, tavoitteista ja vastuista. Yhteistyöverkostossa nimetään henkilö, joka toimii oppilaan asioissa vastuuajaisena ja yhteistyötä koordinoivana henkilönä eri toimijoiden välillä. Opettajan rooli koulu yhteisön aikuisena monialaisessa ryhmässä on tärkeä oppilaan kouluun ja ryhmään kiinnittymisen näkökulmasta. Oppilasta opettavilla opettajilla tulee olla tieto oppilaan kouluun paluun suunnitelmasta ja siihen liittyvistä käytännön toimenpiteistä ja järjestelyistä.

Oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi saatetaan tarvita koulun omien tukitoimien, opiskeluhoitopalveluiden ja monialaisen asiantuntijaryhmän rinnalle myös koulun

ulkopuolisia yhteistyötahoja. Verkostoyhteistyössä mukana voivat olla esimerkiksi sosiaalihuoltolain mukaiset perhepalvelut, lastensuojelu sekä perus- ja erikoissairaanhoidon konsultaatiot ja tukitoimet oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi. Oppilaan ja huoltajien toimijuutta ja osallisuutta tulee tukea ja vahvistaa sekä heitä tulee arvostaa oman asiansa asiantuntijoina.

Yhteistyö huoltajien tai laillisen edustajan kanssa koulu yhteisöön kiinnittämisen ja poissaoloihin puuttumisen mallissa

Huoltajia tiedotetaan säännöllisesti alueellisen koulu yhteisöön kiinnittämisen ja poissaoloihin puuttumisen toimintamallista sekä siihen liittyvistä opiskeluhoitohenkilöstön palveluista: alueellisesta toimintamallista tiedotetaan kunnan perusopetuksen verkkosivuilla ja Wilmassa sekä koulu- ja/tai luokkakohtaisissa vanhempainiloissa. Lukuvuoden aika tulee huolehtia myös uuden henkilöstön ja muualta muuttaneiden oppilaiden ja heidän huoltajiensa perehdyttämisestä alueelliseen toimintatapaan.

Yhteistyö huoltajien kanssa poissaoloja ennalta ehkäisevän työskentelyn suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa tukee oppilaan myönteistä kouluun kiinnittymistä ja vahvistaa koululäsnäoloa. Huoltajien osallisuuden mahdollistamiseen kiinnitetään huomiota hyvinvointia edistävän työn suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa koulujen lukuvuosisuunnitelmassa ja/sekä yhteisöllisen opiskeluhoiton vuosikellossa sovitulla tavalla.

Huoltajayhteistyö toteutuu yksittäisen oppilaan tasolla opettajien poissaoloseurannan ja siihen pohjautuvan yhteyden ylläpitämisen kautta: poissaoloista keskustellaan yhteistyössä oppilaan oppimisen ja hyvinvoinnin näkökulmasta. Varhaisen puheeksi ottamisen tarkoituksena on viestiä välittämistä.

Yhteistyö kunnan/koulun sisällä sekä ulkopuolisten toimijoiden kanssa toimiminen sekä toiminnan seuraaminen ja kehittäminen

Yhteistyö kunnan sisällä sekä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa toteutuu osana koulu yhteisöön kiinnittämisen ja poissaoloihin puuttumisen toimintamallia. Yhteistyötä kunnan ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa ohjataan tarpeen mukaan yhteistyössä sivistysjohtoon, rehtoreiden, kuntakohtaisen opiskeluhoiton ohjausryhmän ja koulukohtaisten opiskeluhoitoryhmien kanssa.

Yhteistyön toimivuutta tulee seurata ja kehittää kunta- ja koulutasoisesti: Kuntatasoisesti monialaisen työskentelyn ja ulkopuolisten toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä tulee tarkastella yhteistyön toteutumisen ja jatkuvan kehittämisen ja ohjaamisen näkökulmasta. Kouluissa tulee kiinnittää huomiota monialaisen yhteisöllisen työskentelyn toteutumiseen ja vaikuttavuuteen sekä kehittää koulun omaa toimintaa saatujen tietojen ja kokemusten pohjalta. Arviointi

voidaan linkittää osaksi koulukohtaista koulu yhteisöön kiinnittämisen ja poissaoloihin puuttumisen toimintamallin arviointiprosessia.

Toimintamallin jatkuva seuranta ja kehittäminen kerätyn tiedon järjestelmällisen palautteen pohjalta

Alueellisen koulu yhteisöön kiinnittämisen ja poissaoloihin puuttumisen toimintamallin taustalla on tutkimusperustainen näkemys koulupoissaolojen suuntaa antavista riskirajoista oppimiselle ja hyvinvoinnille sekä varhaisen puheeksi ottamisen ja yhteyden ylläpitämisen periaate koululäsnäolon vahvistamisessa. Pehdyttämistä ja tiedottamista em. asioihin liittyen tulee tehdä säännöllisesti läpi lukuvuoden, jotta jatkuva seuranta ja arviointi voidaan kohdentaa oikeasuuntaisesti toimintamallia ohjaavat periaatteet huomioiden.

Koulu yhteisöön kiinnittämisen ja poissaoloihin puuttumisen mallin jatkuva seuranta toteutetaan lukuvuoden aikana tiedolla johtamiseen luotujen raporttien, säännöllisten tilastotarkasteluiden ja yhteisöllisen opiskelu huollon toiminnan arvioinnin kautta (omavalvonta). Arvioinnissa huomioidaan tutkimusperustaisuuden luomat toimintaraamit, säännöllisten poissaolotarkasteluiden tuottama tieto sekä oppilaiden, huoltajien ja kouluhenkilöstön näkemykset toimintamallista.

Alueellisesti yhtenäistä toimintamallia arvioidaan säännöllisesti kerran lukuvuodessa. Arviointia toteutetaan koulu- ja kuntasoisesti:

Koulutasoisesti arvioidaan mallin pohjalta asetettuja koulukohtaisia, yhteisöllisessä opiskelu huollossa sovittuja ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ja tavoitteita ja niiden saavuttamista poissaoloja ennaltaehkäisevän toiminnan näkökulmasta. Tarvittaessa arvioidaan muita lukuvuoden aika esille nousseita näkökulmia toimintatapaan liittyen. Arvioinnin tuloksia hyödynnetään koulukohtaisten toimenpiteiden jatkosuunnittelussa.

Kuntatasoisessa arvioinnissa ja kehittämisessä kuntakohtainen opiskelu huollon ohjausryhmä hyödyntää koulukohtaisia tuloksia alueellisen mallin jatkuvaan kehittämiseen perustuvassa suunnittelussa ja ohjaamisessa osana muuta oppilaiden hyvinvointia edistävän työn ohjausta.

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Oppilaalla on perusopetuslain mukainen oikeus turvalliseen opiskelu ympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on turvattu. Työrauhaa edistetään ensisijaisesti pedagogisin keinoin, kuten opettajan ohjauksella ja palautteella, yhteistyöllä sekä yhteisöllisellä vastuunkannolla ja myönteisellä toimintakulttuurilla.

Epäasialliseen käyttäytymiseen puututaan ensisijaisesti kasvatuskeskustelulla, jonka tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa käsitellä tapahtunut teko, kuulla oppilasta, selvittää käyttäytymisen syitä ja seurauksia sekä sopia keinoista tilanteen korjaamiseksi. Kasvatuskeskustelun tavoitteena on tukea oppilaan käyttäytymisen muutosta ja hyvinvointia, ja sen enimmäiskesto on kaksi tuntia.

Kurinpidossa voidaan käyttää vain perusopetuslaissa säädettyjä keinoja, ja niiden käytössä on noudatettava hallinnon oikeusturvaperiaatteita. Toimenpiteiden tulee perustua asiallisiin ja objektiivisiin syihin, olla yhdenvertaisia ja suhteessa tekoon, ja niissä tulee huomioida oppilaan ikä ja kehitystaso. Kurinpitekeinoja ovat jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen.

Työrauhan turvaamiseksi opettajalla tai rehtorilla on lisäksi oikeus määrätä oppilas poistumaan opetustilasta tai koulun tilaisuudesta sekä tarvittaessa evätä oppilaan oikeus osallistua opetukseen enintään loppupäivän ja tietyin edellytyksin myös seuraavan työpäivän ajaksi, jos turvallisuus vaarantuu tai opetus vaikeutuu kohtuuttomasti.

Opetuksesta epäämisen aikana oppilaalle tulee järjestää oppilashuollon palveluja, kuten mahdollisuus keskustella kuraattorin tai psykologin kanssa, sekä muu tarvittava tuki. Lisäksi oppilaalle laaditaan suunnitelma, joka tukee hänen turvallista paluutaan opetukseen.

Opetuksen järjestäjän velvollisuutena on laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma kasvatuskeskustelujen, kurinpitekeinojen ja turvaamistoimien käytöstä. Näillä käytännöillä varmistetaan toiminnan lainmukaisuus, yhdenmukaisuus ja oppilaiden yhdenvertainen kohtelu, ja niiden toteutumista seurataan ja kehitetään yhteistyössä koulu yhteisön kanssa.

Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Raision perusopetuksessa järjestetään toiminta-alueittain opetusta, mikä mahdollistaa oppimisen etenemisen oppilaan edellytysten mukaisesti ja tukee oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä. Toimintaa kuvataan tarkemmin koulujen lukuvuosisuunnitelmassa. Oppilaat osallistuvat oman koulun toiminnan lisäksi Raision koulujen yhteisiin tapahtumiin. Oppilaskohtaiset tukitoimet ovat välttämättömiä oppilaan osallistumisen ja turvallisen koulupäivän turvaamiseksi.

Joustava perusopetus

Joustava perusopetus (JOPO) on tarkoitettu 7.–9. vuosiluokkien oppilaille, joilla on

riski jäädä ilman perusopetuksen päättötodistusta ja jatko-opintopaikkaa. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa oppilaan opiskelumotivaatiota, elämänhallintaa sekä tukea siirtymistä toisen asteen koulutukseen.

Opetus järjestetään pienryhmämuotoisesti koulussa, työpaikoilla ja muissa oppimisympäristöissä, hyödyntäen moniammatillista yhteistyötä sekä tuki- ja ohjauspalveluja. Toiminnassa painotetaan toiminnallisia ja työelämälähtöisiä oppimismenetelmiä.

Oppilas valitaan JOPO-ryhmään oppilaan ja huoltajan hakemuksen perusteella. Valintapäätös tehdään opetuksen järjestäjän toimesta ja siitä laaditaan hallintopäätös.

Oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, järjestelyt, oppimisympäristöt, tukitoimet sekä seuranta.

Opetus toteutetaan pääosin lähiopetuksena pienryhmässä. Lisäksi opintoihin sisältyy ohjattuja jaksoja työpaikoilla sekä muissa oppimisympäristöissä. Työpaikalla oppiminen suunnitellaan pedagogisesti, ja oppilaalle nimetään vastuuhenkilö. Opettaja seuraa ja arvioi oppilaan edistymistä yhteistyössä työpaikan kanssa.

Ennen työpaikkajaksoja oppilaille annetaan ohjausta työturvallisuudesta ja vastuukysymyksistä. Oppilas dokumentoi oppimistaan ja käy säännöllisesti ohjauskeskusteluja opettajan kanssa.

Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus

Valmistavan opetuksen lisäopetuksen tarve arvioidaan yksilöllisesti valmistavan opetuksen päättövaiheessa suomen kielen taitotason, koulunkäyntitaustan ja oppilaan luku- ja kirjoitustaidon perusteella. Raisiossa käytetään Opetushallituksen Kielipuntari-arviointimateriaalia kielitaitotason määrittelyyn. Lisävalon tarpeen arvioi valmistavan opetuksen opettaja, tarvittaessa yhteistyössä konsultoivan erityisopettajan kanssa. Mikäli oppilaan kielitaitotaso jää alle valmistavan opetuksen tavoitekielitaitotason (1.8.2026 alkaen A2.1), hänellä on puutteellinen koulunkäyntitausta ja/tai luku- ja kirjoitustaito, tai hän siirtyy perusopetukseen vasta sen loppuvaiheessa yläkoulussa, on perusteltua tarjota oppilaalle kielellistä tukea niissä oppiaineissa, joissa lisäopetukselle on tarve.

Valmistavan opetuksen opettaja kirjaa opinto-ohjelmaan lisäopetuksen tarpeen. Luokanopettaja/luokanohjaaja tai/ja konsultoiva erityisopettaja kirjaa yhdessä valmistavan opetuksen opettajan kanssa lisäopetuksen tavoitteet sekä järjestämisen periaatteet. Lisäopetusta voidaan järjestää osittain yhdessä valmistavan opetuksen kanssa.

Perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen määritellään vastuopettaja, joka vastaa tavoitteiden kirjaamisesta ja niiden toteutumisen seurannasta yhdessä luokanopettajan/-ohjaajan ja/tai konsultoivan erityisopettajan kanssa. Lisäopetusta annetaan niissä oppiaineissa, joissa oppilaalla on tarvetta kielelliselle tuelle.

Lisäopetuksen suunnitelma täydennetään oppilaan valmistavan opetuksen opinto-ohjelmaan/suunnitelmaan yhteistyössä valmistavan opetuksen opettajan kanssa. Suunnitelmaan kirjataan, missä oppiaineissa lisäopetusta tarvitaan ja mitkä oppilaan tavoitteet ovat.

Valmistavan opetuksen lisäopetuksen lähtökohtana pidetään lisäopetuksen jatkumista enintään vuoden ajan, mutta tarvetta arvioidaan tapauskohtaisesti. Mikäli oppilas saavuttaa lisäopetuksen tavoitteensa, voidaan lisäopetuksesta luopua jo aiemmin.

Tavoitekokonaisuuksittain opiskelu

Oppilaalle voidaan järjestää opiskelu tavoitekokonaisuuksittain, mikäli se on perusopetuslain ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti pedagogisesti perusteltua ja tukee oppilaan oppimista, kehitystä ja koulunkäyntiä. Järjestelyllä voidaan joustavoittaa opiskelua tilanteissa, joissa oppilaan oppiminen etenee eritahtisesti tai oppimisen tuen tarve on merkittävä.

Tavoitekokonaisuuksittaisessa opiskelussa opetussuunnitelman mukaisia tavoitteita ja sisältöjä jäsennetään oppilaalle tarkoituksenmukaisiksi kokonaisuuksiksi. Kokonaisuudet voivat muodostua yhden tai useamman oppiaineen tavoitteista ja sisällöistä. Opiskelu etenee oppilaan yksilöllisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman mukaisesti siten, että oppilas voi edetä tavoitteissa joustavasti omien edellytystensä mukaisesti.

Oppilaan arviointi perustuu opetussuunnitelman perusteisiin sekä oppilaalle asetettuihin tavoitteisiin. Arvioinnissa huomioidaan oppilaan edistyminen suhteessa tavoitteisiin, hänen osaamisensa sekä työskentelynsä. Arvioinnin tulee olla kannustavaa ja ohjaavaa. Oppilasta ja huoltajaa kuullaan ennen tavoitekokonaisuuksia koskevaa päätöstä.

Yhdysluokkaopetus

Raisiossa yhdysluokkaopetuksen järjestämisestä päätetään koulukohtaisesti tarpeen mukaan. Järjestämisen periaatteet kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan. Opetuksessa noudatetaan opetussuunnitelmaa siten, että oppisisällöt kohdennetaan vuosiluokkien tavoitteiden mukaisesti.

Yhdysluokkaopetusta ei järjestetä siten, että kaikki oppilaat opiskelevat samat sisällöt samanaikaisesti eri vuosiluokista riippumatta (ns. vuorovuosimalli), mikäli se vaarantaa opetussuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamisen tai vaikeuttaa oppilaan siirtymistä toiseen kouluun

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Raisiossa lähiopetus on ensisijainen opetusmuoto. Jokaisella Raision koululla tulee kuitenkin olla valmius hyödyntää etäyhteyksiä opetuksen järjestämisessä opetussuunnitelman ja lainsäädännön puitteissa. Etäyhteyksiä voidaan hyödyntää esimerkiksi vähemmistöuskontojen opetuksessa, oman äidinkielen opetuksessa sekä opetuksen eriyttämisessä.

Etäyhteyksiä voidaan käyttää myös tilanteissa, joissa oppilas ei voi osallistua lähiopetukseen esimerkiksi pitkäaikaisen sairauden vuoksi, mikäli opetuksen järjestäjä arvioi tämän pedagogisesti perustelluksi ja oppilaan edun mukaiseksi.

Etäyhteysopetusta vastaanottavan koulun tulee huolehtia oppimisympäristön turvallisuudesta ja työrauhasta. Etäyhteysopetuksen toteuttamisessa huolehditaan riittävästä ohjauksesta ja valvonnasta, ja opetuksen järjestämisestä vastaa opetuksen järjestäjä. Etäyhteyden käytöstä ja soveltuvuudesta yksittäisen oppilaan tilanteessa päätetään tapauskohtaisesti yhteistyössä huoltajan kanssa. Tarvittaessa asiaa käsitellään monialaisessa oppilashuoltotyöryhmässä.

Erikoissairaanhoidon potilaana olevan oppilaan opetus ja konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu

Varsinais-Suomen alueella sairaalaopetuspalvelua tarjoaa [Kiinamyllyn koulu](#), jonka sivuilla kuvataan alla olevien palvelujen sisältöjä tarkemmin.

Sairaalaopetuksen konsultatiivinen palvelu

- Sairaalakoulun konsultaatioon hakeudutaan yksittäisen oppilaan, oppilasryhmän tai kouluyhteisön tilanteen tarkastelemiseksi ja tuen rakenteiden suunnittelemiseksi.
 - Yksittäistä oppilasta koskevaan konsultointipyyntöön tulee aina olla huoltajan lupa.
 - Konsultaatiota voi pyytää koulun opetushenkilöstö tai huoltaja.
- Konsultoinnin tavoitteena on osaamisen jakaminen ja haastavien tilanteiden yhteinen tarkastelu konsultaatiota pyytäneen tahon kanssa.
- Toteutusmuodot:
 - verkostoyhteistyö

- puhelinkonsultaatio
- koulutusten tarjoaminen
- lähikonsultointi (esim. seurantakäynnit ja niihin liittyvät palautekeskustelut).
- Konsultaatioprosessi ja konsultaatioon hakeutuminen kuvataan Kiinamyllyn koulun [kotisivuilla](#).

Avo-opetus

Oppilas käy sovitusti päivisin koulua sairaalakoulun tiloissa noudattaen oman koulunsa opetussuunnitelmaa. Sairaalakoulu tekee yhteistyötä oppilaan oman koulun kanssa. Päätös avo-opetuksesta tehdään tietylle jaksolle, jonka pituus sovitaan yksilöllisesti.

Osasto-opetus

Jos lapsi on sairaalassa osastohoidossa, järjestää sairaalakoulu hänelle opetuksen sairaalapäivien ajalle lapsen voinnin mukaan. Sairaalakoulu tekee yhteistyötä oppilaan oman koulun kanssa.

Sairaalakoulujaksoa ei merkitä poissaoloksi oppilaan omassa koulussa.

Perusopetuksen poikkeava järjestäminen

Oppilaan opiskelu voidaan järjestää osittain toisin perusopetuslain 18 §:n nojalla, jos

1. oppilaalla katsotaan ennestään olevan perusopetuksen oppiaineen oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot jossain oppiaineessa, kuten oppilaan aiemmin hankkimat opinnot tai ulkomailla suoritettut opinnot.
 - Oppimäärästä vapauttaminen oppilaan aiemmin hankkimien tietojen ja taitojen perusteella ei ole tukitoimi eikä vaadi tuen päätöstä. Vapauttaminen harkitaan tapauskohtaisesti.
2. perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittaminen olisi oppilaalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioiden joiltain osin kohtuutonta.
 - Oppilas voidaan vapauttaa oppiaineen opiskelusta, jos sen suorittaminen olisi oppilaalle kohtuutonta. Kohtuuttomuutta voi aiheuttaa esimerkiksi se, että oppilas on aloittanut koulunkäynnin Suomessa selvästi tavanomaista myöhemmin eikä hänellä ole realistisia edellytyksiä saavuttaa oppiaineen keskeisiä tavoitteita kohtuullisin tukitoimin.

- Vapauttaminen voi olla oppilaan edun mukaista, jos koulupäivän aika voidaan käyttää oppilaan oppimista ja toimintakykyä paremmin tukeviin sisältöihin.
 - Vapautetun oppiaineen tilalle järjestetään muuta opetusta tai ohjattua toimintaa, joka tukee oppilaan yksilöllisiä tavoitteita ja edistää koulupolulla etenemistä, esimerkiksi S2-opetusta, matematiikan perustaitojen opetusta tai kotoutumista edistävää toimintaa.
3. oppilaan terveydentilaan liittyvät syyt puoltavat poikkeuksellisia järjestelyitä.
- Oppilaan vapauttaminen yksittäisen oppiaineen opiskelusta voi joissakin tilanteissa olla oppilaan edun mukaista. Esimerkiksi toiminta-alueittain opiskelevalle oppilaalle oppiainekohtaiset tavoitteet eivät aina ole tarkoituksenmukaisia tai saavutettavissa, jolloin vapauttaminen voi mahdollistaa koulupäivän ajan käyttämisen toimintakykyä ja oppimista paremmin tukeviin sisältöihin.
 - Vapautetun oppiaineen tilalle järjestetään oppilaan tarpeisiin perustuvaa opetusta tai ohjattua toimintaa, joka vahvistaa hänen yksilöllisiä tavoitteitaan ja tukee kokonaisvaltaista oppimista.
 - Vapauttaminen ei tuota vapaatunteja, ja korvaava toiminta merkitään tuen toteuttamissuunnitelmaan ja oppilaan lukujärjestykseen.

Poikkeamispäätös tehdään aina huoltajan hakemuksesta. Koska päätös voi vaikuttaa oppilaan jatko-opintokelpoisuuteen, se on harkittava tarkkaan ja siitä on tiedotettava oppilaalle ja huoltajalle.

Oppilaan terveydentilaan perustuvaa perusopetuksen poikkeavaa järjestämistä voidaan soveltaa, jos oppilaalla on esimerkiksi pitkäaikainen sairaus tai erityistarve, joka estää opetukseen osallistumisen pysyvästi tai kokonaan. Terveystilan arvioi terveydenhuollon ammattilainen. Jos haitta on väliaikainen, käytetään tilapäistä vapauttamista (POL 20 h §).

Oppilaan opetuksen järjestäminen osittain toisin -päätös voidaan tehdä vain perusopetuslain 18 §:ssä mainituilla oppilaan tilanteesta johtuvilla syillä ja aina huomioiden **oppilaan etu**. Päätös vaatii kuulemismenettelyn.

Jokaisen oppilaan tilanne harkitaan yksilöllisesti. Vapauttamisen tarpeenmukaisuutta arvioitaessa mukana voivat olla luokan- tai aineenopettaja, erityisopettaja sekä mahdollisesti kunnassa erityisopetusta koordinoiva henkilö. Huoltaja tekee hakemuksen rehtorille, ja päätöksen tekee kunnan hallintosäännön mukainen viranhaltija.

Tieto päätöksestä oppiaineen opiskelusta vapauttamisesta pysyvästi tai kokonaan liitetään oppilaan mahdolliseen tuen toteuttamissuunnitelmaan.

Opetus erityisissä tilanteissa

Oppilaalla on oikeus saada opetusta myös erityisissä tilanteissa, kuten sairauden tai vaikean elämäntilanteen aikana. Opetus voidaan järjestää yksilöllisin pedagogisin ratkaisuin oppilaan tilanteen edellyttämällä tavalla. Ratkaisut tehdään yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja tarvittaessa monialaisten toimijoiden kanssa.

Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Raision kaupunki tarjoaa oppilaille maksutonta kerhotoimintaa. Tavoitteena on oppilaan taitojen kokonaisvaltainen kehittyminen sekä kouluviihtyvyyden lisääminen. Kerhotoimintaa koordinoidaan liikuntapalveluiden toimesta yhteistyössä koulun ja muiden tahojen kanssa. Oppilaita osallistetaan aktiivisesti kerhojen suunnitteluun ja kerhot toteutetaan heidän toiveidensa mukaan.

Raision kaupunki järjestää lakisääteistä maksullista aamu- ja iltapäivätoimintaa 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille. Toiminnan tarkoituksena on tarjota turvallinen ja ohjattu ympäristö ennen ja jälkeen koulupäivän. Mikäli jonkun koulun aamu- ja iltapäivätoimintaan hakee paljon 1. luokan oppilaita, voidaan koulukohtaisesti päättää, että 2. luokan oppilaita ei oteta toimintaan kyseisen lukuvuoden aikana. Toimintaan otetaan mukaan myös ylempien vuosiluokkien oppilaita, mikäli heillä on päätös oppilaskohtaisista tukitoimista tai päätös varhennetusta oppivelvollisuudesta. Lisätietoa aamu- ja iltapäivätoiminnasta löytyy [Raision kaupungin sivuilta](#).

Koulut toimivat kiinteässä yhteistyössä Raision kaupunginkirjaston kanssa. Yhteistyötä kuvataan Raision kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma [Elämyspolussa](#). Kaikki Raision peruskoulun oppilaat osallistuvat vuosittain kirjaston järjestämään kirjastonkäytön opastukseen, tiedonhaunohjaukseen tai lukemaan innostavaan ohjaukseen.

Raision kaupunki järjestää perusopetuksen oppilaille ohjattua uimaopetusta osana liikunnan opetusta siten, että 1.–2. luokilla opetusta on yhteensä kymmenen (10) kertaa (45 min/kerta), 3.–6. luokilla noin 6 kertaa (45 min/kerta) ja 7.–9. luokilla neljä (4) kertaa (90 min/kerta) lukuvuodessa, jaksotettuna tarkoituksenmukaisesti kokonaisuuksiin; uimaopetuksen tavoitteena on, että jokainen oppilas saavuttaa perusopetuksen aikana vähintään perusuimataidon sekä kehittää vesiturvallisuus- ja pelastautumistaitojaan, ja tavoitteiden saavuttamista tuetaan tarvittaessa lisäopetuksella esimerkiksi tukitunteina tai pienryhmäopetuksena.

Raision koulut tekevät yhteistyötä Raision seurakunnan kanssa (mm. joulun- ja kevätkirjasto). Eri uskontokuntiin kuuluville ja kirkkoon kokonaan kuulumattomille järjestetään tällöin vastaavaa muuta toimintaa.

Nuorisopalvelut toimivat Raisiossa osana koulujen moniammatillista yhteistyötä ja yhteisöllistä opiskeluhuoltoa. Nuorisotyö tukee nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja koulukiinnittymistä arjen läsnäolon, yksilö- ja pienryhmätoiminnan sekä yhteisöllisten toimintojen kautta. Erityinen painopiste on nivelvaiheen tuessa perusopetuksesta toiselle asteelle. Nuorisotyö täydentää koulun kasvatustehtävää, toimii tiiviissä yhteistyössä koulun ja verkostojen kanssa sekä tuo toimintaan nuorten näkökulmaa ja matalan kynnyksen tukea.

Kouluruokailu tukee osaltaan oppilaiden hyvinvointia, kasvua ja kehitystä. Koulun aikuiset huolehtivat ruokailun ohjauksesta, valvonnasta ja tapakasvatuksesta. Oppilaat oppivat ymmärtämään terveellisen ravinnon merkityksen ihmisen terveyden ja kehittymisen kannalta koko eliniän ajan. Kouluissa valvotaan ruokailutilanteita. Palautekeskustelua voidaan käydä myös vuosittaisessa Raision lasten parlamentin kokouksessa. Tavoitteena on, että oppilaat voivat vaikuttaa kouluruokailun järjestelyihin. Raisiossa toimitaan kouluruokailusuosituksen mukaisesti. Erityisruokavaliot terveydellisistä syistä huomioidaan lääkärintodistusten perusteella. Eettisistä syistä on saatavana kasvis- ja vegaaniruokavalion mukaisia ja sianlihattomia aterioita.

Raision Perusopetuksen oppilaalla on oikeus saada maksuton koulukuljetus, kun koulumatka on yli viisi kilometriä. Lisäksi oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen silloin, kun koulumatka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Jos oppilas otetaan muuhun kuin lähikouluunsa oppilaaksi huoltajan toivomuksesta (esim. kieli- tai musiikkipainotteinen opetus), vastaa huoltaja oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Painotettu opetus

Raision peruskouluissa voidaan järjestää opetusta, jossa painotetaan jotakin oppiainetta tai oppiaineryhmää (esim. musiikki, liikunta tai kielipainotteinen opetus). Painotetun opetuksen järjestämisestä päättää sivistyslautakunta. Opetuksessa noudatetaan Raision perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Opetuksen toteutus kuvataan koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

6 Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa

6.13 Paikallisesti päätettävät asiat

Yhteistyö huoltajien kanssa arvioinnin osalta

Huoltajille tiedotetaan lukuvuoden alussa opintojen aikaisen arvioinnin periaatteista ja merkityksestä esimerkiksi vanhempainillassa. Huoltajilla on oikeus saada säännöllisesti ja riittävästi tietoa lukuvuoden aikana opettajan, oppilaan itsensä tai ryhmän suorittamasta arvioinnista. Mahdollisuuksien mukaan myös huoltajat voivat arvioida oppilaan työskentelyä ja edistymistä. Opintojen aikainen arviointi antaa pohjaa kodin ja koulun yhteistyölle ja esim. oppilaan opiskelulle asetettaville tavoitteille.

Jos kuitenkin oppilaan hylätty arvosana vaikuttaa mahdolliselta, siitä on tiedotettava oppilaalle ja hänen huoltajilleen riittävän ajoissa ennen lukuvuoden päättöarviointia, jotta oppilaalla on ennen lukuvuoden loppumista mahdollisuus osoittaa hyväksyttävään arvosanaan vaadittavia tietoja ja taitoja. Oppilaan opetuksesta vastaava opettaja on velvollinen hoitamaan oppilaan ja huoltajan informoinnin oman opetuksensa osalta.

Arvioinnista tiedottamisen muodot

Tiedottamisen tavat ja käytänteet täsmennetään koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Päättöarvioinnin lähestyessä oppiaineen opettaja huolehtii siitä, että oppilaat ja huoltajat ovat tietoisia tavoitteista, arviointiperusteista ja päättöarvioinnin kriteereistä.

Käyttäytymisen arviointi ja sen perustana olevat tavoitteet

Käyttäytymisen arviointi perustuu Raisiossa yhteisesti sovittuihin tavoitteisiin ja kriteereihin. Käyttäytymisen arvioinnin kriteerejä voidaan myös täsmentää koulujen lukuvuosisuunnitelmissa ja muissa yhteisissä linjauksissa. Raisiossa käyttäytymisen arviointi vuosiluokilla 1 – 3 on sanallista, ja vuosiluokilla 4 – 9 käyttäytyminen arvioidaan numeerisesti yhdellä arvosanalla. Päättö- ja erotodistukseen käyttäytymisen arviota ei merkitä.

Oppilaan käyttäytymisen arviointiin osallistuvat kaikki oppilasta opettavat opettajat. Käyttäytymisen arviointi ei vaikuta oppiaineen arviointiin.

Käyttäytymisen arvioinnissa on erityisen tärkeä huolehtia, että arviointi ei kohdistu oppilaan persoonaan, temperamenttiin eikä muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Käyttäytymiselle asetetut tavoitteet Raisiossa:

- Oppilas noudattaa koulun järjestyssääntöjä ja muita yhteisesti sovittuja toimintatapoja ja sääntöjä.

- Oppilas ottaa huomioon muut ihmiset ja ympäristön.
- Oppilas arvostaa omaa ja muiden työtä, tukee työrauhaa ja tekee koulutyönsä parhaan kykynsä mukaan.
- Oppilas käyttäytyy asiallisesti kaikkia kouluyhteisön jäseniä kohtaan ja noudattaa yleisiä hyviä käytöstapoja.
- Oppilas osaa tehdä yhteistyötä sekä vertaisryhmän että koulun aikuisten kanssa.
- Oppilas kunnioittaa toisten fyysistä ja psyykkistä koskemattomuutta.
- Oppilas on luotettava ja rehellinen.

Taide- ja taitoaineiden (musiikki, käsityö, kuvataide, liikunta, kotitalous) valinnaisina tunteina tarjotuista ja suoritetuista opinnoista ei anneta todistuksiin erillistä sanallista arviota tai arvosanaa. Ne ovat osa yhteisinä oppiaineina opetettavien taide- ja taitoaineiden oppimääriä, jolloin oppilas saa yhden sanallisen arvion tai arvosanan kustakin taide- ja taitoaineesta kaikilla niillä vuosiluokilla, joilla hän niitä opiskelee.

Ne valinnaiset aineet, jotka muodostavat yhtenäisen, vähintään kahden vuosiviikkotunnin oppimäärän, arvioidaan numeroin. Oppimäärältään alle kaksi vuosiviikkotuntia käsittävät valinnaiset aineet ja tällaisista oppimääristä koostuvat kokonaisuudet arvioidaan sanallisesti hyväksytyy-merkinnällä. Valinnaisten aineiden opetussuunnitelmat ja arvioinnin tarkemmat periaatteet määritellään Raisiossa koulujen lukuvuosisuunnitelmissa.

Raisiossa valinnaiset aineet arvioidaan vuosiluokilla 1–3 sanallisesti. Vuosiluokilla 4–9 vähintään kahden vuosiviikkotunnin laajuisista valinnaisista aineista annetaan numeroarvosana.

Opinnoissa etenemisen, vuosiluokalta siirtymisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt

Jokaisen oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kokonaistilannetta tarkastellaan lukuvuoden aikana säännöllisesti ja jatkuvasti. Tarvittaessa oppilaan tuen tarve kartoitetaan ja toimenpiteistä sovitaan yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa. Oppilas siirtyy seuraavalle vuosiluokalle, jos hän on saanut vuosiluokan oppimäärään sisältyvissä oppiaineissa vähintään välttäviä tietoja ja taitoja osoittavan numeron tai vastaavan sanallisen arvion.

Mikäli oppilaan koko vuosiluokan suoritus jossakin oppiaineessa on vaarassa tulla hylätyksi, varataan hänelle mahdollisuus erillisessä kokeessa osoittaa, että hän on saavuttanut hyväksytyyn arvosanaan vaadittavat tiedot ja taidot. Koe pidetään kuluvan lukuvuoden kesäkuun puoliväliin mennessä tai heti hylätysti suoritettun vuosiluokan oppimäärän jälkeen.

Erillistä koetta järjestettäessä tulee ottaa oppilaan lähtökohdat huomioon niin, että koe sisältää tarpeen mukaan erilaisia näyttömahdollisuuksia. Kokeessa tulee olla monipuolisesti sellaisia osioita ja/tai suoritustapoja (suullisia, kirjallisia ja muita suorituksia), jotka parhaiten tukevat oppilaan kykyä osoittaa osaamistaan. Erillisen kokeen järjestämisestä vastaa hylätyn arvosanan antava opettaja.

Vuosiluokalle jäävän oppilaan suoritukset asianomaiselta luokalta raukeavat.

Oppilas voi myös siirtyä seuraavalle vuosiluokalle, vaikka hänen vuosiluokan suorituksensa jossakin oppiaineessa olisi hylätty, jos arvioidaan, että hän kykenee selviytymään seuraavan vuosiluokan opinnoista hyväksytysti.

Oppilaan on mahdollista edetä opinnoissaan myös tavoitekokonaisuuksittain. Tätä tapaa voidaan käyttää esimerkiksi lahjakkuutta tukevana tai opintojen keskeyttämistä ehkäisevänä toimintatapana. Tavoitteena on tukea kokonaisvaltaisesti oppilaan opiskelua ja koulunkäyntiä toteuttaen moniammatillista yhteistyötä eri tahojen kanssa. Oppilas on muiden oppilaiden tavoin oikeutettu kaikkeen oppimisen ja koulunkäynnin tukeen.

Tavoitekokonaisuuksittain eteneville oppilaille laaditaan oppilaskohtainen suunnitelma. Opintojen etenemistä tulee seurata säännöllisesti.

Tavoitekokonaisuuksittain tapahtuvan opetuksen jousto on se, ettei oppilas jää luokalleen puuttuvien suoritusten vuoksi. Tavoitekokonaisuuksittain tapahtuva opetus toteutetaan vuosiluokkajaksoissa 1-2, 3-6 ja 7-9. Oppilaan lukuvuositolidistukseen kirjataan kyseisenä lukuvuotena hyväksytysti suoritettut opinnot, jonka jälkeen oppilas siirtyy opinnoissaan eteenpäin.

Sanallisen arvion tai numeroarvosanan antaminen todistuksissa eri oppiaineissa sekä käyttäytymisen arvioinnissa

Lukuvuositolidistukseen merkitään sanallinen arvio tai arvosana siitä, miten oppilas on saavuttanut kyseisenä lukuvuonna opetussuunnitelman tavoitteet.

Lukuvuositolidistukseen sisältyy myös käyttäytymisen arviointi (peruskoulun päättötodistusta lukuun ottamatta). Väliarviointi on vuosiluokilla 6 - 9 numeroarviointia. Se voi olla tarvittaessa myös sanallista ja voidaan myös erityisen painavista syistä jättää kokonaan antamatta. Vuosiluokilla 1 - 5 väliarviointi suoritetaan oppimiskeskusteluna. Vuosiluokalla 6 väliarvioinnin numeroarviointia täydennetään lisäksi oppimiskeskustelulla.

Raisiossa vuosiluokilla 1–3 arviointi lukuvuositolidistuksissa on sanallinen arviointi eri oppiaineissa. Käyttäytymisestä annetaan vuosiluokilla 1–3 sanallinen arvio.

Vuosiluokkien 4–6 lukuvuositolidistuksissa annetaan numeroarviointi käyttäytymisessä ja kaikissa oppiaineissa.

Vuosiluokkien 7-8 lukuvuositodistuksissa annetaan numeroarviointi käyttäytymisessä ja kaikissa muissa oppiaineissa, paitsi 7. luokalla yhden vuosiviikkotunnin valinnaisissa aineissa arviointi tehdään merkinnällä "hyväksytty"/"hylätty".

Peruskoulun päättötodistuksessa annetaan numeroarvosana kaikissa oppilaan yläkoulun aikana opiskelemissa oppiaineissa, paitsi 7. luokalla opiskellusta yhden vuosiviikkotunnin valinnaisesta aineesta arvosana näkyy merkinnällä "hyväksytty".

Sanallista arviota voidaan käyttää päättöarviointia lukuun ottamatta myös niiden oppilaiden arvioinnissa, joiden äidinkieli on muu kuin opetuksessa käytettävä kieli. Rajatun oppimäärän mukaisesti opiskelevien arviointi on sanallinen arviointi lukuunottamatt päättöarviointia. Toiminta-alueittain annettavassa opetuksessa käytetään sanallista arviota.

Valinnaisten aineiden arviointi päättöarvioinnissa

Kaikille oppilaille yhteisiä taide- ja taitoaineiden valinnaisia ovat musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta ja kotitalous. Taide- ja taitoaineiden valinnaisina tunteina tarjotuista ja suoritetuista opinnoista ei anneta päättötodistukseen erillistä arvosanaa, vaan oppilas saa päättötodistukseen yhden arvosanan kustakin taide- ja taitoaineesta. Päättöarvosanaa muodostettaessa käytetään näihin oppiaineisiin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä päättöarvioinnin kriteereitä. Päättöarviointi tehdään siinä vaiheessa, kun kunkin taide- ja taitoaineen koko oppimäärä (joka sisältää myös mahdolliset valinnaiset taide- ja taitoaineiden tunnit) on opiskeltu. Kunkin taide- ja taitoaineen osalta päättötodistukseen merkitään oppilaan opiskeleman oppimäärän laajuus.

Ne valinnaiset aineet, jotka muodostavat yhtenäisen, vähintään kahden vuosiviikkotunnin oppimäärän, arvioidaan numeroin. Oppimäärältään alle kaksi vuosiviikkotuntia käsittävät valinnaiset aineet ja tällaisista oppimääristä koostuvat kokonaisuudet arvioidaan sanallisesti hyväksytty- merkinnällä. Yhteiseen oppiaineeseen liittyvässä sanallisesti arvioitavassa valinnaisessa aineessa osoitettu osaaminen voi korottaa kyseisen oppiaineen päättöarvosanaa.

Painotetussa opetuksessa (Raisiossa musiikki, liikunta, englanti) oppilaiden suoriutuminen painotetussa aineessa arvioidaan käyttämällä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä päättöarvioinnin kriteerejä. Kun painotettu opetus toteutetaan käyttäen valinnaisten aineiden vuosiviikkotunteja, arviointi suoritetaan näiden tuntien osalta valinnaisten aineiden arvioinnin periaatteita noudattaen.

Välitodistukset

Välitodistus annetaan vuosiluokilla 6-9 samoin perustein kuin lukuvuositodistus. Se voidaan tarvittaessa erityisistä syistä jättää myös antamatta. Erillinen välitodistus

tulee tarvittaessa antaa yhdeksännen luokan oppilaalle jatko-opintoihin hakeutumista varten.

Erityisen tutkinnon suorittamisen toimintatavat

Raision perusopetuksessa on mahdollisuus suorittaa erityinen tutkinto. Erityisen tutkinnon suorittaminen suunnitellaan tapauskohtaisesti yhteistyössä koulun henkilökunnan kanssa.

Todistusten mahdolliset liitteet

Käyttäytymisestä annetaan vuosiluokilla 1–3 sanallinen arvio, ja se annetaan todistuksen liitteellä. Numeroarvosanaa voidaan täydentää kuvailevalla sanallisella arviolla, joka annetaan todistuksen liitteenä. Myös numeroarvosanaa mahdollisesti täydentävä sanallinen käyttäytymisen arvio annetaan todistuksen liitteenä. Käyttäytymisen sanallista arviota koskevasta liitteestä merkitään tieto todistuksen lisätietoihin. Erotodistuksen liitteenä tulee olla koulussa noudatettu tuntijako sekä selvitys opetuksen mahdollisista painotuksista.

7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

7.9 Paikallisesti päätettävät asiat

Kuva 1. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt perustuvat toimintakulttuuriin, jossa jokaisen oppilaan oikeus oppimiseen turvataan. Koulutyössä huomioidaan oppilaiden yksilölliset vahvuudet ja yhteisesti sovitut toimintatavat. Toimintakulttuurissa korostuvat kohtaaminen, arvostus, turvallisuus ja ennakoitavuus.

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden suunnittelu, toteutus, arviointi ja kehittäminen ovat tavoitteellisia ja suunnitelmallisia. Rehtori vastaa koulutasoisesta johtamisesta. Opettaja vastaa opetusryhmäkohtaisesta toteutuksesta ja arvioinnista.

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden periaatteet, yhteistyökäytännöt ja vastuut täsmennetään lukuvuosittain lukuvuosisuunnitelmassa. Rehtori vastaa yhteisistä rakenteista ja henkilöstön vastuiden selkeydestä. Opettajat vastaavat opetusryhmäkohtaisesta suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista yhteistyössä muun henkilöstön kanssa.

Lukuvuosisuunnitelmassa kuvataan opetusjärjestelyiden ja ryhmäkohtaisten tukimuotojen painopisteet, käytännöt, vastuut ja arviointi. Suunnitelmaa tarkennetaan

tarvittaessa lukuvuoden aikana. Rehtori vastaa suunnitelman laatimisesta, käsittelystä ja tarkentamisesta.

Siirtymävaiheissa ja tiedonsiirrossa toimitaan suunnitelmallisesti siten, että oppilaan tuen jatkumo varmistuu. Tiedonsiirrossa noudatetaan lainsäädäntöä, paikallisia ohjeita sekä oppilaan ja huoltajan osallisuutta tukevia toimintatapoja. Esiopetuksen ja perusopetuksen tuen yhteensovittamisessa varmistetaan tuen, sitä koskevan tiedon ja toimintatapojen siirtyminen nivelvaiheessa. Yhteensovittaminen toteutetaan esiopetuksen ja perusopetuksen henkilöstön yhteistyönä sekä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä. Rehtori vastaa perusopetuksen osalta sovitusta käytännöistä. Käytännöt, vuosikellot ja vastuut kuvataan tarkemmin [Konsti Tuen käsikirjassa](#).

Ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla täydennetään oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä. Tukea annetaan suunnitelmallisesti ryhmän tarpeiden perusteella. Suunnittelussa ja arvioinnissa hyödynnetään tarvittaessa erityisopettajan konsultaatiota.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteutumista ja riittävyttä arvioidaan osana opetuksen jatkuvaa suunnittelua ja arviointia. Arvioinnista vastaavat ryhmää opettavat opettajat. Tarvittaessa arvioinnissa hyödynnetään erityisopettajan, rehtorin ja muiden asiantuntijoiden tukea. Jos ryhmäkohtainen tuki ei riitä, arvioidaan oppilaskohtaisen tuen tarve viivytyksettä.

Oppilaskohtaista tukea koskevan päätöksen valmistelusta vastaa oppilaan vastuuopettaja yhteistyössä oppilasta opettavien opettajien, erityisopettajan ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Koulun konsultoiva erityisopettaja seuraa valmistelun etenemistä, kuulemismenettelyn toteutumista sekä päätöksenteon edellyttämien asiakirjojen laatimista.

Oppilaskohtaisen tuen pienryhmät muodostetaan pedagogisin perustein oppilaiden tuen tarpeet, ikä ja kehitysvaihe, opetuksen tavoitteet ja turvallinen oppimisympäristö huomioiden. Pienryhmän koko määräytyy oppilaiden tarpeiden ja opetuksen järjestämisen edellytysten perusteella. Ryhmien muodostamisesta vastaa rehtori yhteistyössä erityisopettajan ja muun opetushenkilöstön kanssa.

Oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja oppilasta opettavien opettajien kanssa, ellei siihen ole pakottavaa estettä. Tarvittaessa suunnitelman laadintaan osallistuvat myös opiskeluhoitopalvelujen ammattilaiset ja muut oppilaan kanssa työskentelevät tahot.

Oppilaalle ja huoltajalle varataan mahdollisuus osallistua oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin, suunnitteluun ja valmisteluun oppilaan ikä ja kehitysvaihe huomioiden.

Tukea koskeva päätös perustuu oppilaskohtaisen tuen arviointiin ja suunnitelmaan. Ennen päätöstä varmistetaan, että oppilas on saanut monipuolista tukea oppimisen edellytyksiä tukevinä opetusjärjestelyinä ja ryhmäkohtaisina tukimuotoina. Päätöksen tekee rehtori tai sivistysjohtaja hallintosäännön mukaisesti.

Oppilaskohtaisten tukitoimien arvioinnissa, suunnittelussa ja päätöksen valmistelussa hyödynnetään tarvittaessa monialaista yhteistyötä.

Opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten ja muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa tehtävä yhteistyö perustuu oppilaan etuun, oikea-aikaisuuteen, luottamuksellisuuteen ja selkeään työnjakoon. Yhteistyötä arvioidaan ja kehitetään osana koulun toimintakäytäntöjä ja lukuvuosisuunnittelua.

Oppiaineen oppimäärän rajaamista harkittaessa hyödynnetään monialaista asiantuntemusta. Tarvittaessa arvioinnin tukena käytetään esimerkiksi psykologista asiantuntija-arviota.

Oppiaineen oppimäärästä ja paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamista koskevan päätöksen valmistelussa arvioidaan oppilaan kokonaistilanne, tuen riittävyys ja poikkeamisen vaikutukset. Valmistelusta vastaavat oppilaan vastuopettaja ja oppiainetta opettava opettaja yhteistyössä erityisopettajan, konsultoivan erityisopettajan sekä tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Oppilaalle ja huoltajalle varataan mahdollisuus tulla kuulluksi. Päätöksen tekee hallintosäännössä määrätty viranomainen.

10 Kieleen ja kulttuurin liittyviä erityiskysymyksiä

10.5. Paikallisesti päätettävät asiat

Raisiossa huomioidaan kielen ja kulttuurin merkitys oppimisessa, ja moninaisuutta pidetään voimavarana. Oppilaiden kielelliset valmiudet otetaan huomioon oppimateriaalien valinnassa. Käytössä suositaan kirjasarjoja, jotka palvelevat tehtävätyypeiltään ja rakenteeltaan sekä suomea toisena kielenä (S2) että suomea äidinkielenä (SUK) opiskelevia oppilaita. S2-opetus järjestetään tarpeet huomioiden joko samanaikaisopetuksena erillisissä ryhmissä tai integraatio-opetuksena SUK-opetuksen yhteydessä.

Koulujen arjessa arvostetaan kulttuurista moninaisuutta ja se tehdään näkyväksi. Oppilaita rohkaistaan käyttämään ja kehittämään koko kielellistä osaamistaan, mikä vahvistaa heidän kieli- ja kulttuuri-identiteettiään sekä osallisuuttaan koulu yhteisössä.

Siirtyminen suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärästä suomen kieli ja kirjallisuus (SUK) -oppimäärään tehdään oppilaan kielellisen kehityksen ja valmiuksien pohjalta. Huoltajille laaditaan ja jaetaan selkeä ohjeistus ja infomateriaali siitä, mitä oppimäärän valinta tai sen muuttaminen tarkoittaa käytännössä ja miten se vaikuttaa opintoihin jatkossa, jotta huoltajilla on yhdenvertainen ja tietoon perustuva mahdollisuus tehdä valinta.

Raisiossa järjestetään oman äidinkielen opetusta erillisten Raision verkkosivuilta löytyvien ohjeiden mukaisesti. Opetuksen järjestämisen edellytyksenä on, että huoltajat hakevat opetusta ja ryhmäkoko täyttyy vaaditun oppilasmäärän mukaisesti. Yhdenvertaisuuden varmistamiseksi tiedottamisen oman äidinkielen opetuksen merkityksestä ja saatavuudesta tulee olla selkokielistä ja tarvittaessa eri kielille käännettyä.

Maahanmuuttotaustaisen oppilaan oppimisen tukena käytetään tarvittaessa oppimissuunnitelmaa tai vastaavaa suunnitelmaa opintoja varten samoin perustein kuin muillakin oppilailla. Yleensä erillistä suunnitelmaa opintoja varten ei tarvita yleisopetuksen ryhmissä opiskeleville S2-oppilaille. Valmistavassa opetuksessa ja valmistavan opetuksen lisäopetuksessa laaditaan oppilaille opinto-ohjelma erillisten kirjaamisperiaatteiden mukaisesti.

11 Kaksikielinen opetus

11.2. Paikallisesti päätettävät asiat

Raision painotetun vieraskielisen opetuksen toteuttaminen

Kaksikielinen opetus, CLIL (Content and Language Integrated Learning) on eri oppiaineiden asiasisältöjen opettamista ja oppimista koulussa käytettävällä kielellä ja vieraalla kohdekielellä. Raisiossa kaksikielistä opetusta annetaan suomen ja englannin kielellä. Kaksikielinen opetus on tarkoitettu Raisiossa asuville oppilaille. Oppilaaksi voidaan hakeutua koko Raision alueelta.

Alakoulun kieliluokalle haetaan 1. luokalle ilmoittautumisen yhteydessä ja yläkoulun kieliluokalle 6. luokan puolivälissä. Kaksikieliseen opetukseen haetaan Raision kaupungin sivistystoimen vuosittain määrittelemänä määräaikoina.

Määräajan jälkeen toimitetut hakemukset hylätään. Valintakokeet ovat vain kerran vuodessa tammi-helmikuun aikana.

Jos hakija on valintakoepäivänä sairas, eikä voi osallistua valintakokeeseen, hakijalle voidaan järjestää uusi valintakoe. Huoltajan tulee ilmoittaa asiasta valintakokeen järjestävän koulun rehtorille ennen valintakokeen alkamista ja esittää sairauden osoittava/todistava lääkärinlausunto ennen valintakokeiden alkamista tai välittömästi lausunnon saatuaan. Uuteen valintakoepäivään voivat osallistua vain ne hakijat, jotka ovat olleet sairaana varsinaisena valintakoepäivänä eivätkä ole sen takia voineet osallistua valintakokeeseen. Ratkaisuväliltä uuden valintakoepäivän järjestämisestä on koulun rehtorilla.

Kaksikieliseen opetukseen luokille 1.-6. otettu oppilas ei ole oikeutettu koulumatkaetuuteen lähikoulualueen ulkopuolelta tullessaan, vaikka koulumatka on enemmän kuin viisi kilometriä. Oppilaan nuoremmalla sisaruksella ei ole automaattista sisarusperusteeseen perustuvaa oikeutta päästä samaan kouluun.

Pysyvästi ulkomailla asuneille ja Raisioon muuttaville hakijoille, jotka eivät päässeet kevään valintakokeeseen, voidaan järjestää ennen lukuvuoden alkamista uusi valintakoe, jos opetusryhmissä on vapaita oppilaspaikkoja.

Kaksikieliseen opetukseen perustettavat opetusryhmät ja opetukseen valittavien oppilaiden enimmäismäärä päätetään sivistyslautakunnassa.

Oppilaaksi ottaminen 1. luokalle

Oppilaat otetaan ensimmäiselle luokalle valintakokeen perusteella. Kieliluokalla opiskelusta järjestetään infotilaisuus lhalan koululla ennen hakuajan päättymistä. Testaus suoritetaan ulkopuolisen tahon toimesta lhalan koululla.

Oppilaaksi ottaminen 7. luokalle

Oppilaat otetaan seitsemännelle luokalle valintakokeen perusteella. Valintakoe järjestetään tammi-helmikuussa Tiedonpuiston koulussa. Valintakokeessa on kirjallinen ja suullinen osuus, joissa testataan monipuolisesti oppilaiden englannin kielen osaamista ja valmiuksia opiskella CLIL-luokalla.

Kaksikielisen opetuksen tuntijako

Kaksikielisellä opetuksella tavoitellaan laajempaa ja syvempää kielitaitoa kuin ns. perinteisessä kielenopetuksessa. Englannin osuus kokonaisopetuksesta on vähintään 25%.

Oppiaineet ja sisältöalueet

Vieraskielinen opetus noudattaa käytössä olevia eri oppiaineiden opetussuunnitelmia ja opetuksen sisältöalueet rakentuvat näiden pohjalta. Pelkkä sanaston opettaminen ei ole riittävää kaksikielisessä opetuksessa, se on lähtökohta kielenoppimiseen. Vierasta kieltä käytetään myös erilaisissa luokkarutiineissa.

Eri luokka-asteilla harjoitellaan englannin kielessä runsaasti suullista viestintää ja kuullun ymmärtämistä. Lisäksi painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjallista tuottamista. Englannin kielen sanastoa, rakenteita ja asiasisältöjä käytetään ja yhdistetään muiden oppiaineiden asiasisältöihin mm. erilaisissa projekteissa.

Englantia käytetään aineenopetuksessa oppiaineelle soveltuvissa kohdissa ja oppiaineelle soveltuvassa laajuudessa siten, että tavoitteellinen vieraan kielen osuus oppitunneilla on keskimäärin vähintään 25 %. Sen osuuden tulee noudattaa oppilaan kasvavaa kielen tuntemusta.

Keskeiset kielelliset tavoitteet luokilla 1.-9.

Vieraskielisen opetuksen tavoitteena on, että oppilas suhtautuu uteliaasti englannin kielen oppimiseen. Hän yrittää ymmärtää vieraskielisen viestin ja hänelle kehittyy halu, rohkeus ja taito käyttää vähäistäkin englannin kielen taitoaan. Oppilas pyrkii aktiivisesti oppimaan kieltä ja etsimään keinoja kielen oppimiseen. Oppilas omaksuu sanastoa, sanontoja ja rakenteita sekä on vuorovaikutuksessa ikätasolleen sopivissa viestimistilanteissa vieraalla kielellä. Oppilas tutustuu vieraisiin kulttuureihin sekä vertailee oman ja vieraan kulttuurin asioita, huomaa eroja ja yhtäläisyyksiä. Oppilas arvostaa myös omaa kulttuuriaan pohjana vieraan kulttuurin ymmärtämiselle. Tavoitteena on tukea oppilaan kohdekielen oppimista kaikissa oppiaineissa ja ympäristöissä yhteistyössä kotien kanssa.

Kielitaidon arviointi ja osaamisen dokumentointi

Arvioinnin lähtökohtana on opetukselle määritellyt tavoitteet. Eri oppiaineissa kaksikielinen opetus noudattaa täysin samoja sisältötavoitteita kuin perinteisessä opetuksessa. Eri oppiaineiden arvioinnissa noudatetaan perusopetuksen yleisiä arviointiperusteita riippumatta siitä, millä kielellä niitä on opetettu. Arvioinnissa huomioidaan myös oppiainekohtaisen kielen kehittyminen koulun opetussuunnitelmassa määriteltyjen kielellisten tavoitteiden osalta.

Valinnaisten aineiden arviointi päättöarvioinnissa

Painotettuun opetukseen eli tässä tapauksessa kaksikieliseen opetukseen voidaan käyttää valinnaisten aineiden vuosiviikkotunteja.

Yhtenäiset, vähintään kahden vuosiviikkotunnin oppimäärät arvioidaan numeroin omina valinnaisaineinaan. Alle kaksi vuosiviikkotuntia käsittävät oppimäärät arvioidaan sanallisesti S eli suoritusmerkinnällä. Jos alle kahden vuosiviikkotunnin käsittävä oppimäärä voidaan katsoa jonkin yhteisen aineen syventäviksi opinnoiksi, sen suoritus voi korottaa kyseisen oppiaineen arvosanaa.

Johonkin oppiaineeseen painottuva opetus ja päättöarviointi

Painotetussa opetuksessa (Raisiossa musiikki, liikunta, englanti) oppilaiden suoriutuminen painotetussa aineessa arvioidaan käyttämällä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä päättöarvioinnin kriteerejä.

Kun painotettu opetus toteutetaan käyttäen valinnaisten aineiden vuosiviikkotunteja, arviointi suoritetaan näiden tuntien osalta valinnaisten aineiden arvioinnin periaatteita noudattaen. Kaksikielisessä opetuksessa oppilaan opiskelemaan kohdekielen osaaminen arvioidaan vieraan kielen A-oppimäärän tavoitteiden ja kriteerien mukaan.

Painotetun englannin kielen opetuksen toteuttaminen vuosiluokilla 7.–9.

Vuosiluokilla 7.–9. painotetun englannin kielen opetus toteutetaan valinnaisten aineiden viikkotunteja käyttäen niin, että CLIL-luokalla opiskelevilla oppilailta on yksi ylimääräinen vuosiviikkotunti englantia jokaisella vuosiluokalla. Ylimääräisen englannin vuosiviikkotunnin lisäksi englannin kieltä käytetään eri oppiaineiden opetuksessa ja oppimisessa.

Painotetun opetuksen ylimääräinen vuosiviikkotunti hyödynnetään oppilaiden kielitaidon monipuolistamiseen ja syventämiseen, ja englannin kielen sisältöjä voidaan käsitellä perusopetuksen oppimäärää laajemmin. Lähtökohtana painotetussa englannin opetuksessa on oppilaslähtöisyys, tekemällä ja kokeilemalla oppiminen sekä monialaisuus. Tavoitteena on tukea oppilaan innostusta ja kiinnostusta oman kielitaidon ja kulttuurintuntemuksen kehittämiseen sekä lisätä rohkeutta käyttää kohdekieltä erilaisissa oppimis- ja vuorovaikutustilanteissa. Oppilaiden kohdekielen kompetenssit vahvistuvat ja monipuolistuvat erilaisten

sisältöjen, kuten vuorovaikutustaitojen ja itseilmaisun, kulttuurin ja kirjallisuuden opiskelun kautta.

Oppilaiden suoriutuminen painotetussa aineessa eli tässä tapauksessa englannin kielessä arvioidaan käyttämällä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyjä, englannin kielen A-oppimäärän päättöarvioinnin kriteerejä. Painotetun opetuksen tavoitteet kohdekielessä ovat korkeammat kuin valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa asetetut tavoitteet. Oppilaiden yhdenvertaisuuden vuoksi myös painotetussa opetuksessa tulee oppilaiden suoriutumista kuitenkin arvioida perusopetuksen päättyessä suhteessa valtakunnallisiin tavoitteisiin. Näin ollen yhteisen oppiaineen syventäviksi opinnoiksi katsottavilla painotetun opetuksen oppimäärillä voi olla vain korottava vaikutus yhteisen aineen arvioinnissa.

13 Valinnaisuus perusopetuksessa

13.4. Paikallisesti päätettävät asiat

Raision perusopetuksessa taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista on osoitettu vuosiluokilla 4 - 6 kiinteästi käsityöhön 1 vuosiviikkotunti (vvt). Raision perusopetuksen vuosiluokilla 7 - 9 oppilaalle tarjotaan mahdollisuus valita syventäviä taide- ja taitoaineiden valinnaisia (musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta, kotitalous). Nämä tunnit arvioidaan osana kyseisen taide- ja taitoaineen yhteistä oppimäärää, eivätkä ne muodosta erillistä arvioitavaa oppiainetta päättötodistukseen. Tavoitteet ja sisällöt pohjautuvat valtakunnallisiin opetussuunnitelman perusteisiin (2014) ja paikallisiin painotuksiin. Kurssisisällöt ja tavoitteet täsmennetään vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Raisiossa vuosiluokilla 3 - 6 valinnaisaineita on mahdollista valita 1 vvt. Vuosiluokilla 7 - 9 valinnaisaineet jaetaan pitkiin valinnaisaineisiin ja lyhyisiin valinnaisaineisiin. Pitkät valinnaisaineet yläkoulussa ovat laajuudeltaan 2 vvt/vuosiluokka ja lyhyemmät valinnaiset 1 vvt. Nämä valinnaisaineet on kuvattu tarkemmin koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Vapaaehtoisena A2-kielenä voi opiskella ruotsia, saksaa, ranskaa tai venäjää. Opiskelu alkaa neljänneltä luokalta. Alkavan ryhmän koko tulee olla vähintään 14 oppilasta. A2-kielen opiskelua ei voi lopettaa ilman erityisen painavaa syytä. A2-kieltä opiskellaan 2 vvt neljänneltä yhdeksännelle luokalle.

B1-ruotsin kielen opiskelu alkaa kaikilla niillä oppilailta 6.-luokalta, jotka eivät ole aloittaneet A2-ruotsia 4. luokalla.

Myös yläkoulun 8.-luokalla on mahdollista aloittaa valinnaisen kielen eli B2-kielen opiskelu. Tarjottavat kielet ovat saksa, ranska, venäjä ja espanja. B2-kieltä opiskellaan 2 vvt 8. ja 9. luokalla. Ryhmän vähimmäiskoko on harkinnanvarainen ja voi vaihdella lukuvuosittain.

Raision opetussuunnitelma painottaa kielitietoisuutta, kulttuurista osaamista ja suullista kielitaitoa. Oppilaalla, joka aloittaa vapaaehtoisen kielen, on oikeus ja velvollisuus saada opetusta vaatimustason mukaisesti perusopetuksen loppuun saakka (opintoihin on sitouduttava).